

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2004-2005

16 februari 2005

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

BELEIDSNOTA BUITENLANDS BELEID EN INTERNATIONALE SAMENWERKING 2004-2009
BELEIDSNOTA TOERISME 2004-2009

Inhoud

Nr. 21

Woensdag 16 februari 2005
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Beleidsnota Buitenlands Beleid en Internationale Samenwerking 2004-2009, ingediend door de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme – 88 (2004-2005) – Nrs. 1 tot 7	
Bespreking	1
Sprekers: mevrouw Sabine Poleyn, de heer Karim Van Overmeire, mevrouw Patricia Ceysens, de heer Luc Van den Brande, mevrouw Anne Marie Hoebeke, de heren Jan Roegiers, Eloi Glorieux, Jan Loones, Christian Verougstraete en Kurt De Loor, minister-president Yves Leterme, mevrouw Miet Smet en minister Geert Bourgeois	
Beleidsnota Toerisme 2004-2009, ingediend door de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme – 90 (2004-2005) – Nrs. 1 tot 4	
Bespreking	23
Sprekers: de heren Johan Verstreken, Stefaan Sintobin, Jan Loones en Johan Verstreken, mevrouw Stern Demeulenaere, de heer Bart Caron en minister Geert Bourgeois	
Regeling van de werkzaamheden	34

VOORZITTER: De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.04 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Gilbert Bossuyt, Marc Van den Abeelen, Vera Van der Borgh, Greet Van Linter: gezondheidsredenen;

Jaak Gabriels, An Michiels, Jan Peumans, Roland Van Goethem, Paul Wille: ambtsverplichtingen;

Jacky Maes, Linda Vissers: familieverbindingen.

BELEIDSNOTA Buitenlands Beleid en Internationale Samenwerking 2004-2009, ingediend door de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme

– 88 (2004-2005) – Nrs. 1 tot 7

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de beleidsnota Buitenlands Beleid en Internationale Samenwerking 2004-2009, ingediend door de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme.

Volgens artikel 73, punt 5, eerste lid van het Reglement wordt de bespreking gehouden op basis van de met redenen omklede moties die tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota zijn ingediend.

De bespreking is geopend.

Mevrouw Poleyn, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, de beleidsnota Buitenlands Beleid en Ontwikkelingssamenwerking omvat twee luiken, namelijk het luik Buitenlands Beleid en het luik Ontwikkelingssamenwerking.

In de algemene inleiding wordt het Vlaams buitenlands beleid in internationale tendensen als de globalisering, de economische multipolaire orde en de tegenstelling tussen het armoedediscours en het veiligheidsdiscours gesitueerd. In het uitleidende hoofdstuk worden de instrumenten van het buitenlands beleid en de interferentie met de andere beleidsdomeinen toegelicht.

Tijdens de commissiebesprekingen hebben we eerst het luik Buitenlands Beleid behandeld. Dit hoofdstuk vertrekt vanuit de vaststelling dat het Vlaams binnenlands beleid in een razendsnel tempo steeds buitenlandser wordt. Het Vlaams binnenlands beleid wordt door beslissingen op Europees en op wereldvlak geconditioneerd. Dit heeft tot gevolg dat Vlaanderen steeds internationaler moet denken en handelen. De minister wil op dit vlak een ambitieus beleid voeren. De beleidsnota omvat een uitgeschreven visie en missie.

De visie van de minister op het Vlaams buitenlands beleid houdt in dat Vlaanderen als een open en een welvarende deelstaat tot een van onderuit opgebouwde Europese Unie in een rechtvaardige, vreedzame en welvarende internationale gemeenschap wil bijdragen. Om de Vlaamse belangen te behartigen en een bijdrage tot een mondiale duurzame ontwikkeling te leveren, neemt Vlaanderen op een structurele en een solidaire wijze proactief deel aan het Europees en het internationaal gebeuren. In zijn internationaal optreden laat Vlaanderen zich door universele basiswaarden en mensenrechten leiden. Deze visie op de wereld en op de plaats en de rol van Vlaanderen in een internationale context vormt het richtinggevende principe voor de keuzes die in de beleidsnota wordt gemaakt.

De beleidsnota omvat eveneens een mooi uitgeschreven missie voor het Vlaams buitenlands beleid. Dit beleid positioneert Vlaanderen in de wereld en brengt tegelijkertijd de wereld in Vlaanderen. Door aan de Europese besluitvorming deel te nemen en bi- en multilaterale relaties uit te bouwen, participeert Vlaanderen actief aan de inter-

Poleyn

nationale besluitvorming en aan andere vormen van samenwerking in de wereldgemeenschap.

De minister bekijkt het Vlaams buitenlands beleid vanuit drie invalshoeken, namelijk de Europese Unie, het bilateraal Vlaams buitenlands beleid en de multilaterale samenwerking. De Vlaamse Regering heeft voor zes belangrijke strategische beleids-opties gekozen.

De eerste doelstelling is het streven naar een sterkere proactieve voorbereiding en opvolging van de Europese besluitvorming. Het Vlaams Parlement moet een vinger aan de Europese pols krijgen. De Vlaamse Regering zal eigen standpunten op de federale voorbereidingstafel brengen. Op deze manier zal de Vlaamse Regering de Vlaamse belangen in een Europese context behartigen en een slagvaardige, democratische en op het subsidiariteitsprincipe gebaseerde Europese Unie helpen uitbouwen.

De tweede doelstelling betreft het voeren van een actief buurlandenbeleid. De relaties met onze dichtste burens zullen worden gebaseerd op resultaatgerichte strategienota's die de relaties versterken.

Als derde doelstelling wordt voor het bilaterale beleid gefocust op een select aantal partners. Op basis van welomschreven doelstellingen en heldere criteria wil de minister een win-winsituatie voor Vlaanderen en de buitenlandse partner creëren. Van de bilaterale partnerschappen wil de minister ook gebruik maken om allianties te vormen die ondersteuning en een meerwaarde geven aan onze aanwezigheid op de Europese en internationale fora.

De vierde doelstelling wil een herkenbaar en positief imago opbouwen in het buitenland en Vlaanderen op de wereldkaart zetten. Hiervoor wordt een internationale communicatiestrategie uitgewerkt.

Als vijfde doelstelling wordt ook de wereld binnen Vlaanderen gebracht. De minister wil de hele Vlaamse bevolking betrekken bij het Vlaamse buitenlands beleid. Hij wil het internationaal denken en handelen in Vlaanderen stimuleren om te kunnen anticiperen en alert te reageren op internationale veranderingen.

Als zesde doelstelling wil de Vlaamse Regering ook op multilaterale fora actiever en dynamischer aanwezig zijn. Met een doorgedreven netwerking wil de minister Vlaanderen duidelijker profileren op de Europese en internationale fora. De andere constitutionele regio's zijn hierbij belangrijke partners.

Tijdens de interessante bespreking van de beleidsnota kwamen enkele opmerkingen steeds terug: de noodzakelijke bilaterale aandacht voor Turkije en het belang van de samenwerking met Frankrijk, specifiek met Noord-Frankrijk. Over het algemeen viel de ambitieuze nota in goede aarde.

De Vlaams-Blokfractie herkende zich in de duidelijke profilering van Vlaanderen, maar leek toch teleurgesteld. De fractie miste de erkenning van een onafhankelijk Vlaanderen binnen Europa. Daarnaast had de fractie problemen met de aandacht voor Zuid-Afrika, omdat daar volgens het Vlaams Blok nu sprake is van een omgekeerde apartheid tegen blanken.

De CD&V-fractie was verheugd – in tegenstelling met vroeger – een duidelijke visie te lezen in de beleidsnota. De fractie steunde vooral de ambitie om meer van nabij het Europese beleid op te volgen en te anticiperen. De fractie benadrukte dat Vlaanderen hiertoe in eerste instantie het intra-Belgisch overleg nieuw leven moet inblazen.

De sp.a-spirit-fractie ondersteunde de minister in het feit dat keuzes moeten worden gemaakt.

De VLD-fractie vond de nota wat vaag om nadien te kunnen evalueren.

De N-VA-fractie ziet de nota als een goede stap in de richting van een onafhankelijk Vlaanderen.

De Groen!-fractie las veel over de zichtbaarheid van Vlaanderen, maar miste de inhoudelijke invulling over de internationale overlegfora.

Het tweede hoofdstuk handelt over ontwikkelingssamenwerking. Dit onderdeel vertrekt van de kloof tussen Noord en Zuid, en schrijft zich in in een mondiale aanpak. De nota bekijkt daarna wat ontwikkelingssamenwerking in Vlaanderen kan betekenen, om in tweede instantie de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking in het Zuiden uit te werken. Het laatste hoofdstuk ziet ontwikkeling ruimer dan pure ontwikkelingssamenwerking.

Poleyn

Voor het beleid inzake ontwikkelingssamenwerking worden vier strategische keuzes gemaakt.

Ten eerste wil de Vlaamse Regering werken aan de verbreding van het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking bij de 6 miljoen Vlamingen. Dat zal gebeuren door het decreet over ontwikkelingseducatie in werking te stellen en organisaties uit te nodigen projecten in te dienen. Daarnaast zullen steden en gemeenten gesteund worden bij de uitbouw van een lokaal Noord-Zuidbeleid, via de convenants en de stedenbanden. Ten slotte wil de minister regelmatig communiceren over wat de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking doet.

Als tweede strategische keuze wordt de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking ingeschreven in de hedendaagse internationale ontwikkelingsagenda. Dat gebeurt door gericht mee te werken aan de realisatie van de millenniumdoelstellingen. Deze 8 doelstellingen werden door alle VN-staten onderschreven in 2001 en gaan uit van het recht op ontwikkeling en de bestrijding van extreme armoede tegen 2015.

De minister wil focussen op zuidelijk Afrika, met Mozambique – als lid van de groep van minst ontwikkelde landen – op kop. Partnerschap, concentratie in landen en thema's, 'ownership' en coördinatie zijn de algemene basisprincipes voor de ontwikkelingssamenwerking in het Zuiden.

Als derde doelstelling wil de minister vanuit ontwikkelingssamenwerking ook bijdragen tot de economische ontwikkeling in het Zuiden. Daartoe worden diverse instrumenten gebruikt. De Helpdesk Import Vlaanderen zal producenten uit het Zuiden meer toegang bieden tot markten in Vlaanderen en Europa. Maatschappelijk verantwoord ondernemen en 'fair trade' worden verder gestimuleerd. Ten slotte verwijst de minister naar het verlenen van waarborgen aan Vlaamse organisaties die in het Zuiden microkredieten verstrekken.

De vierde en laatste doelstelling wil de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking ook deze legislatuur verder uitbreiden. Dat kan in de diepte, door in een kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking de algemene visie, de doelstellingen, de instrumenten en de evaluatiemechanismen op te nemen. Maar

dat kan ook in de breedte, door werk te maken van de overheveling van programma's en bijhorende middelen van de federale ontwikkelingssamenwerking naar Vlaanderen.

De boeiende bespreking van deze beleidsnota toonde dat de commissieleden zich in het algemeen konden scharen achter het Vlaamse beleid dat zich inschrijft in het internationaal kader van de millenniumdoelstellingen. Er bleek ook een eensgezinde bekommernis over de toekomstige rol van de VVOB. Over de defederalisering van ontwikkelingssamenwerking hoorden we verschillende standpunten met zowel aandacht voor de noden in het zuiden als voor de efficiëntie van ons beleid. Ik doe een greep uit een aantal andere opmerkingen. De Vlaams-Blokfractie vroeg aandacht voor de specifieke problemen van blanken in Zuid-Afrika. De CD&V-fractie hoopte dat de minister de genoemde basisprincipes in de praktijk zou kunnen brengen onder meer met betrekking tot communicatie en de gemeentelijke convenants. De VLD-fractie verheugde zich erover dat lokale KMO's in het zuiden ondersteund kunnen worden. De N-VA-fractie sprak haar vertrouwen uit in de nota en de structurele aanpak van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. De Groen!-fractie miste een grondiger invulling van duurzame ontwikkeling.

Afsluitend kan ik vaststellen dat de ambitieuze nota Buitenlands Beleid en Ontwikkelingssamenwerking in de commissie redelijk werd gesmaakt. Nu is het aan de minister om deze ambities verder in te vullen en te concretiseren. De commissieleden zullen dat verder opvolgen. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik dank de verslaggever voor haar uitmuntend verslag, ware het niet dat het Vlaams Blok inmiddels Vlaams Belang heet. Maar ook wijzelf maken die vergissing nog vaak, dus het is u zeker vergeven.

Ik wil me beperken tot het algemeen Buitenlands Beleid. De heer Verougstraete zal het straks hebben over het luik Ontwikkelingssamenwerking en de heer Sintobin over Toerisme.

Van Overmeire

Mijnheer de minister, nergens liggen meerderheid en oppositie zo dicht bij elkaar als inzake Vlaams Buitenlands Beleid. Wellicht zijn de meningsverschillen binnen de partijen van de meerderheid onderling op dit terrein vaak groter dan tussen een deel van de meerderheid en het Vlaams Belang. Net als een deel van die meerderheid heeft het Vlaams Belang trouwens steeds gepleit voor een zo ambitieus mogelijk Vlaams Buitenlands Beleid. De basisdoelstelling van dit beleid bestaat natuurlijk uit het verdedigen van de Vlaamse belangen in het buitenland, maar het is evenzeer een instrument om Vlaanderen volkenrechtelijk als politieke entiteit, als natie op de kaart te zetten.

Laten we duidelijk wezen: de bijna consensus die er bestaat tussen de meerderheid en de oppositie is natuurlijk geen doel op zich. Mijnheer de minister, waar een deel van de meerderheid u telkens weer tot matiging zal aanzetten en u zal oproepen om u te laten inkapselen in de valse geborgenheid van het Belgische federale model, zullen wij u blijven aanzetten – dat is onze overtuiging en opdracht – om steeds verder te gaan om uiteindelijk België achter u te laten.

We hebben er geen problemen mee om toe te geven dat deze regering ten opzichte van de vorige paars-groene coalitie een stap vooruit zette. Het omgekeerde, een stap achteruit zetten, zou trouwens bijzonder moeilijk zijn want de vorige regering werd, een enkele uitzondering niet te na gesproken, gekenmerkt door versnippering, immobilisme en desinteresse op het vlak van Vlaams Buitenlands Beleid. Voor het eigenlijk Europees en Buitenlands Beleid passeerden op vier jaar tijd vier ministers de revue – goedemorgen mevrouw Ceysens – en voor geen van hen was het buitenlandbeleid een prioriteit, dat moet worden toegegeven. Voormalig minister Van Grembergen, en samen met hem velen van ons, droomde hardop van een federaal Buitenlands Beleid dat niet alleen het beleid zou zijn van de federatie maar ook van de componenten van die federatie. In werkelijkheid zagen we helaas onder de vorige regering, mevrouw Ceysens, een bijna volledige abdicatie van het Vlaamse niveau dat volledig ondergeschikt werd aan het federale niveau waar toenmalig minister Michel de grote chef was. Slechter kon het dus eigenlijk niet.

De voorzitter: Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens: We hebben ons beleid niet ondergeschikt gemaakt aan het federale. U hebt me wel altijd verweten dat we te veel het economische belang wilden beklemtonen. Wat dat betreft verschillen we van mening. U mag me eeuwig kwalijk blijven nemen dat we die invalshoek wel hebben beklemtoond. We vinden inderdaad dat het buitenlandse beleid ook en vooral moet renderen voor de regio Vlaanderen.

Ik ben blij dat u dat overal verkondigt. Zo kunnen de mensen eindelijk eens zien waar u sociaal-economisch voor staat. Het zou verhelderend zijn mochten we eindelijk eens kunnen weten wat alle mensen die uw fractie vertegenwoordigen sociaal-economisch denken. Gaat u vooral voort met aan iedereen te zeggen dat u vindt dat dit buitenlandse beleid niets met economie te maken heeft. Daar doet u ons een groot plezier mee.

De heer Karim Van Overmeire: Het omgekeerde is waar. We bespreken hier de beleidsnota Buitenlands Beleid. U bekeek dit beleid louter economisch. Een politieke invalshoek was tijdens uw ministerschap volledig afwezig. U had geen ambitie om Vlaanderen als politieke entiteit op de kaart te zetten. U geeft dat dus toe. We verschillen terzake van mening. Het is mijn taak om daar nog eens aan te herinneren. Ik hoop dat minister Bourgeois in deze nieuwe regering, die uw partij mee steunt, het op dat vlak beter zal doen dan u. We zullen hem daartoe blijven aansporen.

We verwachten dus dat deze regering het beter zal doen. Dat moet echter nog worden bewezen. Op bladzijde 38 van de nota, onder de titel 'Intra-Belgische samenwerking', lezen we dat Vlaanderen zwaarder zal wegen op de Belgische buitenlandse politiek door het op de agenda zetten van standpunten op de interministeriële conferentie voor Buitenlands Beleid. Maar om dat te doen, moet men natuurlijk eerst wel standpunten hebben. Het is onbegrijpelijk dat Vlaanderen geen eigen analyse maakt en geen eigen standpunt inneemt over de toetreding van Turkije tot de EU. Minister Bourgeois heeft in de commissie nogmaals bevestigd dat dit inderdaad het geval is. Dat het licht nu, jammer genoeg, op groen staat voor het beginnen van toetredingsonderhandelingen, betekent nog niet dat dit dossier afgesloten is. Die toetreding is voor ons een fundamentele kwestie. Ze zal immers het wezen zelf van de EU veranderen. Het is ook een fundamentele kwestie voor Vlaanderen, daar

Van Overmeire

die toetreding van Turkije ongetwijfeld een grote invloed zal hebben op de immigratiestromen en dus op het Vlaamse inburgeringsbeleid, net als op de dossiers van de steunmaatregelen en de landbouw. Bovendien is een overgrote meerderheid van de Vlamingen niet te vinden voor die Turkse toetreding. Dat lijkt me niet onbelangrijk vanuit democratisch oogpunt. De Vlaamse Regering, die volgens de beleidsnota zwaarder wil wegen op de Belgische buitenlandse politiek, heeft terzake echter geen standpunt.

In de beleidsnota lezen we verder dat er op Europees niveau wordt gestreefd naar de volwaardige erkenning van Vlaanderen als regio met wetgevende bevoegdheden. Van de 124 leden in dit parlement, behoren er 38 tot een partij die opkomt voor een onverkorte Vlaamse onafhankelijkheid, met Vlaanderen als lidstaat van de EU. Nog eens 54 leden behoren tot een partij die minstens op papier het confederalisme aanhangt. Een ambitieus Vlaams buitenlandbeleid zou dus moeten streven naar een Vlaanderen dat een volwaardige lidstaat van de EU is, of minstens een heel apart en herkenbaar statuut heeft binnen de EU. Ik neem het Baskenland als voorbeeld. Daar heeft men een duidelijk politiek project om deze regio om te vormen tot een aparte staat, in vrije associatie met Spanje, met eigen paspoorten en een eigen vertegenwoordiging in de internationale instellingen en de EU. Het gaat hier over het kleine Baskenland, met 2,5 miljoen inwoners op 40 miljoen Spanjaarden. Dat is nog wat anders dan 6 miljoen Vlamingen op 10 miljoen Belgen. Het gaat hier ook over een ambitieus politiek project dat men met een veel kleinere politieke meerderheid wil realiseren.

Hier moeten we het stellen met het versleten verhaal en het doodlopende straatje van de regio met wetgevende bevoegdheden. Onze fractie ziet geen toekomst in dit denkspoor. Bijna overal in Europa zijn regio's niet veel meer dan hoofdzakelijk administratieve entiteiten. Het idee van een regio als een soort ersatznatie, zoals wij die er op nahouden, leeft vrijwel nergens. Voor het Vlaams Belang hoort Vlaanderen thuis in het rijtje van de natiestaten, van de volwaardige lidstaten van de EU, samen met Denemarken, Ierland, Slovenië, Estland, Letland, Litouwen, Cyprus, Slowakije, Malta en Finland. Dat zijn landen met minder inwoners dan Vlaanderen, die toch volwaardig lid zijn van de EU.

Zoals gezegd, mijnheer de minister, zet u ten opzichte van de vorige regering een stap vooruit, maar de verwachtingen waren hooggespannen. Deze beleidsnota stelt dan ook teleur, zowel qua omvang als qua inhoud. We hadden van u meer ambitie verwacht. We dachten dat u verder zou durven gaan.

We zijn ons er echter heel goed van bewust dat u daarvoor het Belgisch constitutioneel kader moet verlaten. Dat vraagt een zekere politieke wil en politieke moed, maar vroeg of laat moet het toch gebeuren. Wat voor ons telt, is niet of we netjes in het Belgisch kader blijven, maar of we een democratisch mandaat hebben van zes miljoen Vlamingen. Als we de samenstelling van het parlement bekijken, dan denk ik dat, naar analogie van Baskenland, ook een Vlaams soevereiniteitsplan mogelijk is.

Mijnheer de minister, ik ga nog even in op de zogenaamde Europese Grondwet. Tijdens de – overigens bijzonder interessante – hoorzitting van gisteren in de commissie met de heer Dehaene en de professoren Pieters, Vos en Storme, zijn een aantal duidelijke gevaren naar voren gekomen. Ik haal er twee aan.

Het risico bestaat dat het Vlaams Parlement in het kader van het zogenaamd early-warningsysteem beschouwd zal worden als een regionaal parlement, dat slechts geraadpleegd moet worden door het federaal parlement over materies die tot onze bevoegdheden behoren. Er kan maar één juiste interpretatie zijn: België heeft bij de ondertekening van dit verdrag een verklaring afgelegd dat er in België geen regionale parlementen zijn en dat de term nationale parlementen zowel de twee federale kamers omvat als de parlementen van de gewesten en de gemeenschappen, die niet ondergeschikt maar nevensgeschikt zijn. Daarover mag geen onduidelijkheid bestaan. Dit moet uitgewerkt zijn alvorens we in het parlement over de Europese Grondwet kunnen stemmen.

Er moet eveneens duidelijkheid zijn over de zogenaamde non-discriminatieclausule in artikel 8 van het verdrag, die discriminatie op grond van het behoren tot een nationale minderheid verbiedt. Het moet vooraf duidelijk zijn dat er zich op het grondgebied van Vlaanderen geen nationale minderheden bevinden, want het kan niet dat de Vlaamse Regering terecht weigert het minderhedenverdrag

Van Overmeire

van de Raad van Europa te ratificeren, terwijl de Franstaligen dan via de Europese Grondwet uiteindelijk toch hun doel bereiken.

Mijnheer de minister, de federale premier heeft aan de gewesten en de gemeenschappen een agenda trachten op te leggen om het tempo te bepalen van de intra-Belgische goedkeuring en de ratificatie van de Europese Grondwet. De federale premier mag natuurlijk zijn bevoegdheden hebben en zijn ideeën en ambities, maar het komt hem niet toe om het parlement een kalender op te leggen. Het is ongetwijfeld beter niet het allerlaatste parlement te zijn dat het verdrag goedkeurt, maar het kan niet de bedoeling zijn dat we ons omwille van een vermeend imagoprobleem onder druk laten zetten om iets goed te keuren waar we achteraf spijt van krijgen, of waar nu nog te veel onduidelijkheid over bestaat.

Het idee om over de Europese Grondwet een volksraadpleging te houden, is een uitstekende manier om de betrokkenheid van de bevolking bij Europa te vergroten. We zijn er voorstander van dit in elk geval op Vlaams niveau te organiseren. Ik kan me voorstellen dat ook u dat idee genegen bent, aangezien uw eigen partij het enige tijd geleden zelf voorstelde.

Mijnheer de minister, collega's, in onze motie vragen we een buitenlands beleid dat gericht is op het verdedigen van onze belangen in het buitenland en het op de kaart zetten van Vlaanderen als afzonderlijke politieke en volkenrechtelijke entiteit. We vragen een standpunt ten gunste van een bevoorrecht partnerschap tussen de Europese Unie en Turkije, maar tegen een volwaardig lidmaatschap. We vragen de organisatie van een volksraadpleging in Vlaanderen over de zogenaamde Europese Grondwet, en zeker het vooraf uitklaren van de zonet opgesomde pijnpunten.

Ten slotte vragen we een strategie, een soevereiniteitsplan om Vlaanderen tot een volwaardige lidstaat van de Europese Unie te maken. In afwachting van de realisatie daarvan moet het federaal buitenlands beleid ook het buitenlandse beleid zijn van de componenten van de Belgische federatie.

Mijnheer de minister, u zet met deze beleidsnota zeker een stap vooruit ten opzichte van de vorige

regering, maar een Vlaams buitenlands beleid moet veel meer zijn dan het loutere beheer van de huidige bevoegdheden. Het moet ook het breekijzer zijn om te realiseren waar Vlaanderen recht op heeft, het breekijzer om de Vlaamse onafhankelijkheid te realiseren en om Vlaanderen tot lidstaat van de Europese Unie te maken. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, mijnheer de minister, ik lees dat sommige leden van de Vlaamse Regering hun akkers binnenlands noemen en anderen buitenlands. In een periode waarin het woord 'splitsing' nogal aan de orde is, is dat merkwaardig. Onze binnenlandse akker is immers meteen ook onze buitenlandse akker en omgekeerd. Dit wil zeggen dat er maar een goed binnenlands beleid kan worden gevoerd indien er ook een stevig gepositioneerd buitenlands beleid wordt gevoerd. Daarover is geen discussie mogelijk, want het onkruid dat zou wassen, is natuurlijk niet aan grenzen gebonden. Er moet een symbiose zijn. De Vlaamse Regering moet heel duidelijk en gearticuleerd opkomen voor een stevig buitenlands beleid. Dat staat trouwens ook in het regeerakkoord.

Ik wil mevrouw Poleyn trouwens feliciteren met haar schitterend verslag.

Ik heb vier bedenkingen die te maken hebben met de kern van het voeren van een buitenlands beleid door een deelstaat. We hebben in België een soevereiniteitsdeling tot stand gebracht, die moet worden doorgezet op Europees vlak. Dat uit zich onder meer in de procedure die moet worden gevolgd inzake de subsidiariteitstoets.

In de ontwikkeling van een Vlaams buitenlands beleid hebben we drie of vier fasen gekend. Die moeten nu heel duidelijk worden gepositioneerd op het vlak van het politiek buitenlands beleid. We zullen nu geen grote discussie voeren over het belang van het internationaal economisch beleid. We leven niet langer in de fase van de culturele autonomie. De eerste tekenen van het buitenlandse beleid van Vlaanderen waren gericht op het internationaal cultureel beleid. Dat was uitstekend en dat beleid was ingebed in die fase van de institutionele hervormingen. Later werd er een tweede

Van den Brande

dimensie aan toegevoegd: het internationaal economisch beleid. We zijn nu nog niet aan het sluitstuk toe, maar het is essentieel dat er een politiek Vlaams buitenlands beleid wordt gevoerd waarin niet één dimensie de overhand heeft, maar waarin de diverse dimensies elkaar ontmoeten.

In een deelstatelijk buitenlands beleid is het van groot belang dat er in overleg met de andere gefedereerde entiteiten werk wordt gemaakt, niet van een federaal buitenlands beleid, maar wel van een buitenlands beleid van de Belgische federatie. We zijn voorstander van een evolutie in confederale richting. Het is belangrijk dat we wegen op het globale buitenlands beleid van de Belgische federatie.

Mijnheer de minister-president, hoeveel interministeriële conferenties vonden plaats sedert de aanvang van de federale regering in 2003 en sedert de aanvang van deze Vlaamse Regering? Ik meen het antwoord ongeveer te kennen. Het is belangrijk dat u erop aandringt dat het intra-Belgisch overleg met betrekking tot het gestalte geven aan het Vlaams buitenlands beleid uiteraard wordt geënt op die aanwezigheid en samenwerking. Ik weet dat we terzake op dezelfde golflengte zitten.

Het buitenlands beleid moet in essentie gaan over de belangenbehartiging van de Vlamingen. We kunnen het hebben over het op de wereldkaart zetten van onze creativiteit en mogelijkheden, niet enkel economisch, maar ook politiek. We moeten met andere woorden deelgenoot zijn van het internationale rechtsverkeer, maar ook van het internationaal diplomatiek verkeer. Dat moet herkenbaar en gearticuleerd gebeuren. Als dat de opties en doelstellingen zijn, dan rijst de vraag naar een adequaat instrumentarium. Het is een goede zaak geweest om te komen tot een BBIS met een sterke administratie die beleidsvoorbereidend en -uitvoerend werk verricht. Het primaat van de politiek – zo geprezen door de vorige regering – moet uiteraard wel in de juiste context worden geplaatst.

Wij geloven zeer sterk in wat u voorstelt, namelijk een concentrisch buitenlands beleid. Dat soort beleid vertrekt vanuit de politieke en diplomatieke verhoudingen met de buurlanden. Wij hechten belang aan een stevige samenwerking met de landen van Centraal- en Oost-Europa en de prioriteiten die daar liggen.

Ik heb nog een vraag. Voor zover ik begrepen heb, is en was Cuba niet direct de prioriteit voor de Vlaamse Regering. Ik zeg dat genuanceerd, maar ik stel al geruime tijd vast dat een bepaalde politieke fractie er groot belang aan hecht om prioritair buitenlandse betrekkingen te hebben met Cuba. Behoort dit nu tot de prioriteiten van de Vlaamse Regering? Ik heb daar nooit iets over gelezen en ik vind dat er geen parallelle diplomatie moet zijn. Ik ben geen tegenstander van samenwerking. We kunnen ons vragen stellen bij de economische samenwerking met China. We mogen natuurlijk de ogen niet sluiten voor de schendingen van de mensenrechten in China. Hetzelfde geldt natuurlijk – ik zou bijna zeggen: a fortiori – voor Cuba. *(Opmerkingen van de heer Jos Stassen)*

Een regering moet prioriteiten stellen in haar buitenlands beleid. Ik geef dit enkel als voorbeeld.

We moeten tot een duidelijke politieke positionering komen. U moet onze vertegenwoordigers in het buitenland heel klaar en duidelijk de opdracht geven dat ze zich politiek moeten positioneren en zich niet moeten verschuilen achter de internationale culturele contacten. Ze zijn gemeenschapsattachés – daar moeten we trouwens eens een andere term voor zoeken – en zij moeten politieke vertegenwoordigers zijn.

Mijnheer de minister, u hebt de volle steun van CD&V voor uw beleid. Ik heb in een moment van onbescheidenheid al gezegd dat ik uw beleidsnota perfect zelf had kunnen schrijven. Ik wil maar zeggen dat ik uw beleid krachtig zal verdedigen. *(Applaus bij CD&V en de N-VA)*

De voorzitter: Mevrouw Hoebeke heeft het woord.

Mevrouw Anne Marie Hoebeke *(Op de tribune)*: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, mijnheer de minister, Vlaanderen heeft pas sinds 1993 de bevoegdheid om internationaal beleid te voeren. Een periode van 12 jaar is lang in een mensenleven. Toch is een kind van 12 jaar nog jong. Het is nog lang niet volwassen. Toch denken sommigen hier dat iemand op 12 jaar de wereld kan veranderen, dit soms tot hun scha en schande.

De VLD is erg blij dat minister Bourgeois niet in deze val trapt. De beleidsnota Buitenlands Beleid en Internationale Samenwerking is een goed werkstuk. Het geeft een realistische visie op wat Vlaan-

Hoebeke

deren kan en niet kan. Misschien betreuren sommigen dat, maar de middelen zijn niet onbeperkt en realistische ambities moeten aan die middelen worden aangepast.

Het Vlaams buitenlands beleid zal zich, terecht, in de eerste plaats toespitsen op de Europese Unie. Hoe vaak lezen we niet dat een groot deel van onze regelgeving rechtstreeks uit de Europese instellingen komt? Het wordt duidelijk dat de impact van de Europese beslissingen zal blijven groeien, en daarvan moeten we ons bewust zijn. Het Schumannplein ligt op amper een boogscheut van het Vlaams Parlement, maar in de geesten zijn we nog ver van elkaar verwijderd.

Mijnheer de minister, wij juichen het toe dat u de Vlaamse aanwezigheid bij de Unie wilt versterken. Dat komt tegemoet aan 2 doelstellingen. Enerzijds worden we vroeg op de hoogte gesteld van wat in de Europese pijplijn zit, anderzijds kunnen we duidelijk maken wat in Vlaanderen leeft. We zijn ook tevreden dat de nieuwe Vlaamse Regering de inspanningen van vorige regeringen voortzet. Laten we ons echter geen illusies maken. De toenemende globalisering stelt ons voor nieuwe uitdagingen. De wereld wordt kleiner en komt dichterbij, tegelijk wordt hij groter en bedreigender. De Europese Unie van 40 jaar geleden is niet meer dezelfde als de huidige. Wie zich daarvan niet bewust is, laat zich de kaas van het brood eten.

Een proactief en coherent beleid op Europees niveau vergt van Vlaanderen heel wat creativiteit. De beleidsnota van de minister herhaalt dat de oude institutionele eisen blijven bestaan: de split vote, de toegang tot het Hof van Justitie en de rechtstreekse consultatie door de Commissie voor die aan het wetgevend werk begint. Om stappen vooruit te zetten, kijken we beter eerst naar het federale niveau. De federale minister van Buitenlandse Zaken verdedigt de split vote. Andere kanalen zoals de Regleg of het Comité van de regio's, kunnen een aanvulling zijn.

Ook de verschillende situaties van de lidstaten zijn van belang. Ondertussen is wel een stap vooruit gezet. Gisteren kregen we een toelichting in de commissie over de ontwerp-Grondwet. Het early-warningsysteem is van belang, voornamelijk voor de subsidiariteitskwesities die in die ont-

werp-Grondwet staan. Dat brengt ook nieuwe verantwoordelijkheden mee. We kunnen ons niet beperken tot vragen stellen over onze erkenning in Europa. Als Europa ons erkent in een of andere situatie, moeten we dat ook waarmaken en onze verantwoordelijkheid dragen.

Het bilaterale beleid van Vlaanderen past in de eerste plaats in onze Europese politiek. Het heeft weinig zin om een politieke cavalier seul te spelen, behalve voor specifieke dossiers. We hebben met Nederland en Noord-Rijn-Westfalen heel wat zaken gemeen en vaak dezelfde visie. Ook de Belgische gewesten en gemeenschappen mogen we niet verwaarlozen. Mijnheer de minister, we rekenen erop dat u dat in het oog zult houden.

De bilaterale banden van Vlaanderen met de deelstaten die deel uitmaken van de Regleg kunnen worden versterkt. Onze netwerking en coalitievorming zijn nog steeds van groot belang.

Na het Europese en het bilaterale, is het internationaal multilaterale een derde kanaal. Mevrouw Poleyn is daarop uitvoerig ingegaan. Vlaanderen mag niet verwachten daar de eerste viool te kunnen spelen. Daarvoor kan onze bijdrage onmogelijk groot genoeg zijn. Bovendien wordt Vlaanderen in verschillende organisaties niet als lidstaat erkend. Dat neemt niet weg dat we vanuit onze expertise een en ander kunnen bijbrengen aan de andere lidstaten en aan Europa.

Vlaanderen is een exportland. In het kader van de Wereldhandelsorganisatie heeft de Europese Commissie een mandaat om namens de lidstaten te onderhandelen. Mijnheer de minister, het is dan ook van groot belang dat Vlaanderen zich als exportland verder kan profileren.

Tijdens de vorige legislatuur werd de benadering ad hoc van de ontwikkelingssamenwerking verlaten waardoor deze een decretale basis kreeg. Wij stellen nu vast dat u dit kader met enkele verfrissende klemtonen aanvult.

Het hoofdstuk ontwikkelingssamenwerking uit de beleidsnota laat zich niet verlammen door de taboes die het doel al te vaak ondergeschikt maken aan bepaalde ideologieën. Er zijn wetenschappelijke inzichten en bredere programma's die dit illustreren. Bovendien zal er werk worden gemaakt van bredere langetermijnprojecten. Mijn fractie

Hoebeker

is daar voorstander van. Schaalvergroting die een multilaterale organisatie kan bereiken, heeft een grotere invloed op het resultaat.

Het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid wil het draagvlak in Vlaanderen verbreden in het kader van de zogenaamde noordwerking. Daar kunnen ook andere actoren bij betrokken worden, bijvoorbeeld de KMO's. Daarbij moeten de nodige randvoorwaarden worden geschapen voor een economische groei. Het ontwikkelen van kennis bij ondernemers in het Zuiden is dan ook heel belangrijk. De VLD is ervan overtuigd dat onze managers en ondernemers daartoe kunnen bijdragen en er ook heel wat kunnen van opsteken.

De VLD steunt de voorliggende beleidsnota en zal deze tijdens deze legislatuur verder helpen uitwerken. (*Applaus bij de VLD, CD&V en de N-VA*)

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik zal me namens mijn fractie voornamelijk concentreren op ontwikkelingssamenwerking. De heer De Loor zal straks het bredere spectrum bekijken.

Mijnheer de minister, wij vinden uw beleidsnota behoorlijk goed. Wij vinden het goed dat in uw beleidsnota de millenniumdoelstellingen zijn opgenomen en dat de ontwikkelingssamenwerking begint in Vlaanderen. Ik verwijs naar het luik informatie, sensibilisatie en de gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking. De heer Sannen heeft daarvoor tijdens de vorige legislatuur de basis gelegd.

We delen de principes voor ontwikkelingssamenwerking in het Zuiden: eigenaarschap en partnerschap – of met name de samenwerkingsontwikkeling waar minister Anciaux enkele jaren geleden voor pleitte – concentratie, coördinatie, kwaliteit en transparantie. Wij delen ook uw keuzes voor Zuid-Afrika en Mozambique. Misschien kunt u in de commissie wat meer uitleg geven over het jaarlijks overleg dat u begin dit jaar hebt gehad met Zuid-Afrika en over de stand van zaken van de gemeenschappelijke strategienota. Het is belangrijk dat de commissie voor Buitenlands Beleid

wordt betrokken bij alles wat met die twee landen te maken heeft.

Wij delen ook uw vragen over Marokko. Het is goed dat de banden met Marokko worden losgelaten op het vlak van de loutere ontwikkelingssamenwerking. Er is een veel bredere aanpak nodig die niet via de ontwikkelingssamenwerking wordt gerealiseerd. Het lijkt ons wel goed dat daarover een timing wordt vooropgesteld en dat een procesverloop wordt uitgestippeld. De banden met Marokko moeten worden aangehaald. We moeten goed nagaan waar we naartoe willen.

We delen met u de sectorale en de thematische aandachtspunten, de aandacht voor de gezondheidszorg en de strijd tegen HIV en aids, water en sanitatie, landbouw en voedselsoevereiniteit, gelijkheid voor mannen en vrouwen, en rechten voor kinderen.

Meer vragen hebben we bij de passus over het kaderdecreet inzake de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. Samen met de vorige minister van Ontwikkelingssamenwerking en de toenmalige meerderheidsfracties werd een lang overleg gevoerd. Ik was daar een van de initiatiefnemers van. Ik was tevreden met het opzet om algemene visiedoelstellingen, keuzecriteria, instrumenten en evaluatiemechanismen op te nemen.

Toch schrijft u: 'We nemen ons echter wel voor om over dit decreet bijkomend en voorafgaand overleg te plegen met alle relevante actoren. Zo garanderen we dat het decreet daadwerkelijk alle gewenste elementen bevat en aansluit bij de noden van een eenentwintigste-eeuwse ontwikkelingssamenwerking'. Mijnheer de minister, ik begrijp niet goed wat u wil zeggen met 'bijkomend en voorafgaand overleg met alle relevante actoren'. Aan het decreet is 3 jaar overleg voorafgegaan. Er werd gesproken met alle actoren.

Ik kan me voorstellen dat u als minister een aantal bijkomende accenten wil leggen. We mogen echter niet opnieuw 3 jaar verliezen met 'bijkomend overleg met alle relevante actoren'. Laten we vooruit gaan en werken op basis van wat we hebben en deze kadertekst vlug goedkeuren in het parlement. Mijnheer de minister, welke timing stelt u voorop voor deze regeling inzake ontwikkelingssamenwerking?

Roegiers

Ik wil ook nog even stilstaan bij de defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking. In uw beleidsnota schrijft u: ‘Op het vlak van ontwikkelingssamenwerking bepaalt de staatshervorming van 2001 dat de onderdelen van de federale ontwikkelingssamenwerking die aansluiten bij de bevoegdheden van de deelstaten naar Vlaanderen overgeheveld moeten worden, samen met de bijkomende middelen.’

Ik wil hierover geen misverstand laten bestaan: *pacta sunt servanda*. Net zoals u willen we de afgesloten akkoorden uitvoeren. Als we de strijd tegen aids en HIV willen aangaan, dan moeten we goed nadenken wat de gevolgen van de defederalisering zijn. Voor preventieve maatregelen en sensibiliseringsprogramma's zijn de gemeenschappen bevoegd. Voor curatieve maatregelen is de federale overheid bevoegd, en voor het bouwen van hospitalen zijn dan weer de gewesten bevoegd.

Met andere woorden, in welke situatie we ook terechtkomen, we zullen altijd met een geamputeerd ontwikkelingsbeleid kampen. We stellen dan ook voor om een conferentie voor het Noord-Zuidbeleid op te richten, waarbij alle betrokken overheden – de federale overheid, de gemeenschappen, de gewesten en de gemeenten – samenzitten om een aantal gemeenschappelijke doelstellingen vast te leggen, uitgangspunten, principes, geografische en sectorale afbakening, landenprioriteit en een doorgedreven taakverdeling te bespreken.

Op die manier is er sprake van een integrale aanpak van het ontwikkelingsbeleid dat moet leiden tot een doorgedreven Noord-Zuidbeleid, dat wordt geconcentreerd op een handvol partnerlanden. We moeten een pact sluiten voor en met, maar vooral in het belang van het Zuiden. Daar is het onze fractie in elk geval om te doen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, net zoals de Europese Unie binnenkort een eigen buitenlandbeleid zal kunnen voeren, is het ook voor Vlaanderen relatief nieuw om zich op een actieve wijze op het internationale terrein te profileren. Gisteren vond in de commissie een hoor-

zitting plaats over de Europese Grondwet, waar professor Vos terecht stelde dat er hiermee wel een ‘hardware’ was gecreëerd, maar dat de vraag waar die grondwet Europa toe zal leiden enkel beantwoord kan worden als er ook zicht is op de ‘software’. Wat zal er met die hardware gebeuren? Hoe zal die worden aangewend? Hoe zal het beleid worden ingevuld?

Mijnheer de minister, zonder de totstandkoming van uw beleidsnota te willen vergelijken met het realisatieproces en de omvang van de Europese Grondwet, meen ik echter een parallel te kunnen trekken met de vergelijking die professor Vos maakte. In uw beleidsnota staan zeer zeker een aantal positieve aanzetten en wordt een algemeen kader gecreëerd waarin ook Groen! zich in grote lijnen kan terugvinden. We blijven echter op onze honger zitten op het vlak van de concrete invulling. U hebt daar weliswaar nog 5 jaar tijd voor en de uiteindelijke evaluatie zal dan ook pas op het einde van de rit kunnen worden opgemaakt. Toch wil ik reeds enkele punten onder de aandacht brengen waarvan Groen! een concrete invulling verwacht.

We zijn verheugd over een aantal punten die expliciet in de visie van de beleidsnota vermeld staan. Ik denk dan onder andere aan de intentie om zich in te schrijven in een rechtvaardige, vreedzame en welvarende internationale gemeenschap. Er wordt ook belang gehecht aan een mondiale duurzame ontwikkeling. We zijn niet in het minst heel blij met de stelling dat Vlaanderen zich in zijn internationaal optreden laat leiden door universele basiswaarden en mensenrechten.

Het zal een moeilijke oefening worden om elke collega uit uw regering die binnen zijn of haar domein verantwoordelijk is voor het internationaal verlengstuk van het beleid, op één lijn te krijgen. Zal minister Moerman bevoegd voor Buitenlandse Handel en Wapenexport, zich ook door universele basiswaarden en mensenrechten laten inspireren als het over winstgevende handelsrelaties met China gaat? Hetzelfde geldt voor de houding van Vlaanderen in het debat dat momenteel binnen de EU wordt gevoerd om ten behoeve van plat opportunistisch economisch winstbejag het wapenembargo tegenover China op te heffen.

Op zich is het trouwens zeer kenmerkend dat de bevoegdheid om wapenexportlicenties af te leveren wordt gelegd bij de minister van Economie en

Glorieux

Buitenlandse Handel en niet – zoals men zou verwachten – bij de minister van Buitenlands Beleid. Hiermee wordt duidelijk aangegeven dat de delibereatie over het al dan niet exporteren van wapensystemen uit Vlaanderen voornamelijk vanuit economische motieven gebeurt, in plaats van uit een visie op buitenlandbeleid zoals u die in uw beleidsnota verwoordt, namelijk respect voor universele basiswaarden en mensenrechten.

Ik kom terug bij mijn beginthese: uw beleidsnota bevat wel hardware, maar we missen de software. Over de concrete invulling vinden we weinig terug. Het is mooi dat Vlaanderen zich internationaal meer wil profileren en zich op het mondiale toneel zichtbaarder wil opstellen, maar om wat te doen? Waar moet die visibiliteit toe leiden? Op welke lijn plaatst de Vlaamse Regering zich bijvoorbeeld in de WTO-onderhandelingen? Schrijft u zich in in de trend van neoliberale globalisering of volgt u de lijn van de andersglobalisten? Volgt het beleid Davos of richt het zich naar Porto Alegre? Ik hoop dat we hier in de opeenvolgende jaarlijkse beleidsbrieven een concretere invulling van krijgen. Dat ontslaat u natuurlijk niet van uw taak om hierover tussendoor geregeld het parlement in te lichten.

Er dienen zich alvast een aantal mooie, actuele gelegenheden aan waarbij Vlaanderen zich op het internationale vlak zou kunnen profileren. Ik denk bijvoorbeeld aan de situatie in het Midden-Oosten. In de beleidsnota staat daar weinig over vermeld. Op wat ik zei tijdens de bespreking van de beleidsnota in de commissie hebt u geantwoord dat de beslissing om alle steun aan Palestina te bevriezen aan herziening toe is.

Laten we van de recente hoopvolle evolutie in dat gebied gebruik maken om de vredesgezinde krachten die zowel in Israël als in Palestina actief zijn, te steunen zodat het vredesproces een kans krijgt.

Ik denk aan een ander concreet voorbeeld. Inzake de Europese Grondwet mag Vlaanderen zich niet beperken tot deelname aan het debat of de bevoegdheid van de constitutionele regio's in de Europese Unie al dan niet wordt versterkt of verzwakt. We mogen onze inbreng niet alleen daartoe beperken. Vlaanderen moet zich ook actief inzetten voor de concrete inkleuring van Europa, bijvoorbeeld door initiatieven te nemen die de sociale pijler van

de Europese Unie versterken. Vlaanderen zou bij zijn bilaterale contacten met de nieuwe lidstaten stevast moeten hameren op het invoeren en versterken van het sociaal overleg in die landen.

In naam van collega Tavernier wil ik, naast onze visie op de beleidsnota Buitenlands Beleid, enkele opmerkingen meedelen inzake de beleidsnota Internationale Samenwerking. Ook hier vinden we een aantal positieve zaken terug en zijn we tevreden over de continuïteit in het beleid. We betreuren evenwel het grotendeels ontbreken van het begrip duurzame ontwikkeling. We maken ons ook enigszins zorgen over de niet-inwerkingtreding van het decreet op de waarborgverlening aan ontwikkelingsfondsen.

Nu 2005 het jaar van het microkrediet is, zouden de nodige uitvoeringsbesluiten moeten worden genomen. Alleszins moeilijk hebben we het met de status-quo van de bedragen voor ontwikkelingssamenwerking en het betreuenswaardige perspectief dat er ook volgend jaar geen groei zal zijn. De 0,7 procent blijft zo steeds een na te streven in plaats van een te realiseren doelstelling.

Groen! – en hierin verschillen we waarschijnlijk compleet van menig – is geen voorstander van een volledige regionalisering van ontwikkelingssamenwerking. De noden in de derde wereld zijn zo groot dat we beter alle middelen en krachten bundelen en focussen. Aan versnippering heeft niemand een boodschap. Deze stelling wordt trouwens ook door alle NGO's, die jarenlang ervaring op het terrein hebben, gedeeld.

Groen! heeft recent een kaderdecreet rond Ontwikkelingssamenwerking ingediend. Tijdens de vorige legislatuur is daaromtrent uitvoerig overlegd zodat de consensusstekst bijna ongewijzigd als decreetvoorstel kon worden ingediend. We hopen dat er geen bijkomende maanden van onderhandelen achter de schermen meer nodig zullen zijn alvorens dit in het parlement te bespreken en we rekenen hierbij ook op de steun van u en de regering.

Ik sluit af met de woorden waarmee ik ook mijn betoog tijdens de bespreking in de commissie afsloot. Het is een goede doelstelling om de vlag van Vlaanderen op een meer zichtbare wijze op het internationaal forum te willen planten. Vandelzwaaien is ten slotte een aloude Vlaamse volks-

Glorieux

sport. Maar een vlag moet ook de lading dekken. En wat die lading zal zijn, is vooralsnog onduidelijk. Groen! hoopt dat die lading, met andere woorden de concrete invulling van de beleidsvisie die in uw beleidsnota verwoord staat, een progressieve lading zal zijn en dat respect voor de universele basiswaarden en mensenrechten als een rode, of beter groene draad doorheen uw buitenlandbeleid zal lopen.

(Applaus Groen!)

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones (*Op de tribune*): Mijnheer de minister, ik heb de zware maar zeer aangename taak gekregen om uw verschillende bevoegdheden die te maken hebben met de commissie voor Buitenlands Beleid, op te volgen. Het spreekt voor zich dat ik niet anders kan dan uw beleidsbrieven goedkeuren. Ik stel met veel genoegen vast dat dat ook geldt voor de andere fracties. De ene fractie vertoont daarbij uiteraard wat meer enthousiasme dan de andere. Er zullen nog wat radicalisering en wat extra software nodig zijn, maar toch merk ik een tamelijk grote instemming met uw beleidsbrieven.

Ik dank ook mevrouw Poleyn voor het uitstekend mondelinge verslag vanmorgen. Tijdens het lezen van het schriftelijk verslag, heb ik gemerkt dat ik al heel veel heb gezegd tijdens de commissievergaderingen, wat betekent dat ik me nu kan beperken tot een paar thema's.

Ik heb nog enkele opmerkingen in verband met het schriftelijk verslag. In het begin van mijn uiteenzetting over het internationaal beleid heb ik een van uw illustere voorgangers vermeld. Ik heb erbij gezegd dat de lof die hij krijgt, significant is. Ik heb het dan over gewezen minister-president Van den Brande. Ik dank hem nog eens omdat hij de uitnodiging heeft aanvaard om een toespraak te komen houden op onze 11-juliviering in Koksijde. Vlaanderen wordt opnieuw naar buiten gebracht en ik voel me nu dan ook veel beter op mijn gemak.

In verband met mijn uiteenzetting over Ontwikkelingssamenwerking wil ik iets rechtzetten in het schriftelijk verslag dat zou kunnen leiden tot oprispingen bij de betrokkene. Op pagina 44 verwijs ik naar professor Luc Huyse en zijn twee grote

thema's. In het verslag wordt hij een onverdacht democratisch Vlaams-nationalist genoemd. Ik heb gezegd dat het 'onverdacht' was om als verwijzing voor een Vlaams-nationalist te dienen, maar hijzelf is volgens mij niet erg gebaat met deze stempel. Ik hoop dat dat hiermee is rechtgezet.

Mijnheer de minister, in verband met het Buitenlands Beleid is er nood aan coördinatie. Dat is al aan bod gekomen tijdens de besprekingen over de bevoegdheid Buitenlandse Handel. Er zal echter ook nood zijn aan coördinatie binnen de regering in het algemeen. Van de Hoge Raad voor Binnelands Bestuur hebben we een nota ontvangen die een aantal klemtonen legt in verband met de toekomstige ontwikkelingen in het bestuurlijk beleid, maar waarin ook in verband met enkele andere thema's wordt gewezen op de nood aan coördinatie.

We bespreken de beleidsnota's nu wat later. De Vlaamse Regering zou misschien op basis van een algemene visie en in de context van de coördinatie met het regeerakkoord een aantal zaken kunnen aanbrengen. In De Morgen van het voorbije weekend werd het gedoe over Toerisme Vlaanderen als weinig essentieel bestempeld. In het licht daarvan zou coördinatie dus nuttig zijn. Coördinatie zou uiteraard ook nuttig zijn in veel andere beleidsdomeinen.

In verband met het buitenlandse beleid zou ik twee punten naar voren willen brengen. Gisteren was er een interessante hoorzitting over de Europese grondwet. Een van de conclusies is dat we goed over de ratificering zullen moeten waken. We moeten waken over de bewoordingen, over bijkomende bepalingen en vooral over de manier waarop het samenwerkingsakkoord tot stand zal komen. Wat dit akkoord betreft, zullen we met het federale niveau sowieso afspraken over de toetsing van de subsidiariteit moeten maken. Het gaat me niet enkel om de strikte termijn. Op organisatorisch vlak zullen we onze best moeten doen om het Vlaams Parlement een inbreng te bieden. Bovendien moeten we ervoor zorgen dat het Vlaams Parlement volledig in aanmerking zal komen om deze materie te behandelen.

Ik ben dan ook van mening dat het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering het initiatief moet nemen om dit samenwerkingsakkoord op te stellen. Professor Pieters heeft zich uitdrukkelijk aan-

Loones

geboden om bijstand te verlenen. Ik veronderstel dat dit aanbod door het Bureau van het Vlaams Parlement zal worden besproken.

Het tweede punt betreft de positie van de Vlaamse Huizen. De vertegenwoordiging van Vlaanderen bij de verschillende Europese organen te Brussel is essentieel. Dit staat overigens in de beleidsnota. Ik ben er alvast van overtuigd dat de Vlaamse overheid hiervoor in de nodige middelen zal moeten voorzien.

Ik wil het ook even over de Vlaamse Huizen in het buitenland hebben. De minister heeft aangekondigd dat hij, naast de vier reeds bestaande Vlaamse Huizen, ook een Vlaams Huis in New York wil oprichten. Dit voornemen zal hem allicht nog een tijdlang achtervolgen. Ik ben gewonnen voor de opening van een Vlaams Huis in New York. We mogen evenwel niet vergeten dat de opening van wat haast Vlaamse ambassades in het buitenland zijn, budgettaire implicaties heeft. Bovendien staat de oprichting van een Vlaams Huis in Pretoria eveneens op de agenda. Hier is vooral een goede invulling van de coördinatie van de werking van Export Vlaanderen, van Toerisme Vlaanderen en van de Vlaamse Regering zeer belangrijk. Het gisteren aangekondigde samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse economische vertegenwoordigers en de Vlaamse Huizen is helemaal geen nieuw idee. De vraag is hoe beide actoren zich tot elkaar zullen verhouden.

Ik wil het hier eveneens over de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking hebben. Gisteren hebben alle Vlaamse parlementsleden, met inbegrip van de federale volksvertegenwoordigers en senatoren, de zetel van 11.11.11 bezocht. We hebben hier enig onbegrip ten aanzien van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking vastgesteld.

De vertegenwoordigers van 11.11.11 hebben een aantal belangrijke aandachtspunten naar voren gebracht. Ze hebben onder meer op het belang van een duidelijke scheiding tussen het buitenlands beleid en de ontwikkelingssamenwerking gewezen. Dat beide bevoegdheden momenteel onder dezelfde minister ressorteren, kan een aantal voordelen bieden. Zoals in de beleidsnota staat, moet ongebonden hulp evenwel de prioriteit blijven.

Zoals de heer Roegiers daarnet al heeft verklaard, mag het kaderdecreet niet te lang meer op zich laten wachten. In feite ligt de tekst al klaar. Hoewel we een paar opmerkingen bij dit ontwerp van decreet hebben, zou de sector een lang uitblijven van het kaderdecreet niet begrijpen. We zouden zelfs kunnen zeggen dat dit decreet er onverwijld moet komen.

De concentratie van de ontwikkelingssamenwerking is positief beoordeeld. Aangezien de heer Roegiers dit reeds heeft toegelicht, hoef ik hier niet nader op in te gaan.

Wat de gemeentekonvenants betreft, mogen we de ngo's uiteraard niet als ijkpunt nemen. Een belangrijk onderdeel van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking situeert zich op het gemeentelijk niveau. Ik denk hierbij niet enkel aan sensibiliseringsacties, maar ook aan een effectieve samenwerking met het Zuiden. Ik hoop dat deze ontwikkelingssamenwerking niet eenzijdig op de prioritaire gebieden zal worden gericht. Dat is momenteel trouwens ook niet het geval. De gemeenten moeten de kans hebben om zelf een band te smeden. Zelfs de financiële benadering behoort tot de gemeentelijke autonomie. We mogen onze gemeenten niet afremmen bij het maken van dergelijke keuzes. Gebieden als Congo of de rest van Centraal-Afrika lenen zich bij uitstek tot samenwerking met Vlaamse gemeenten.

Er moet dringend aan de helpdesk worden gewerkt. De vraag is hoe deze helpdesk zich tot de onderminister Moerman ressorterende helpdesk van Export Vlaanderen zal verhouden.

Ook de strategische adviesraad bestuurlijk beleid komt op ons af. Wat zal die inhouden?

Mijnheer de minister, ik wil nog iets zeggen over Lambermont. Vanuit de ngo-sector is er, om het eufemistisch uit te drukken, zeer weinig begrip. Wij zeggen dat we in het buitenland minstens bevoegd moeten zijn voor wat we best kunnen in het binnenland. Deze connectie wordt niet gemaakt door de tegenstanders van de regionalisering. Het is niet omdat we een goede knowhow hebben op het vlak van onderwijs dat we dit ook in het buitenland kunnen hebben, is hun stelling. We moeten dit ontkrachten.

Loones

Alles wat nu in de federale begroting is opgenomen voor gemeenschaps- en gewestbevoegdheden moet onmiddellijk kunnen worden overgeheveld naar Vlaanderen. Mijnheer de minister, hoever staat het met deze operatie? Wordt er werk gemaakt van de studie van het dossier, zodat we gewapend zijn voor de onderhandelingen? Over welke bevoegdheden en middelen gaat het precies als we de federale begroting splitsen? Hoeveel middelen zijn er voor federale bevoegdheden en hoeveel voor gemeenschaps- en gewestbevoegdheden? Dit kan een prachtige nota zijn, indien die al niet bestaat.

Over de VVOB moet duidelijkheid worden geschapen. Er wordt in het kader van beter bestuurlijk beleid waarschijnlijk nagedacht over een eigen uitvoerend orgaan voor onze eigen ontwikkelingssamenwerking. Het is logisch dat er naast de Belgische coöperatie een Vlaams uitvoerend orgaan staat, zeker als we voorbereid willen zijn op de overdracht. Wat is de verhouding met de VVOB? Er was een inkrimping van het budget. Wordt dit rechtgezet?

Ik wil ook nog een woordje zeggen over de nieuwsoortige ontwikkelingssamenwerking, de samenwerking met het privé-initiatief. De commissie heeft een interessant werkbezoek gebracht aan Den Haag, aan de administratie buitenland beleid, maar vooral aan de PUM, de Nederlandse tegenhanger van onze Ex-Change. De hoofdambtenaar voor buitenlandse zaken en ontwikkelingssamenwerking heeft een toelichting gegeven over de nieuwe visies op ontwikkelingssamenwerking in Nederland. Nederland wil de samenwerking met het privé-initiatief stimuleren. De PUM in Nederland krijgt een relevant budget in vergelijking met onze budgetten.

Wat is onze visie hierover? Het is mijn inschatting dat we moeten opletten dat we in het buitenland niet concurrentievervalsend werken. We moeten opletten dat we niet de sterken bevoorstellen tegenover de zwakken, en bijkomende problemen creëren. In het geval van onze Ex-Change bestaat dit gevaar niet, want met een budget van 125.000 euro blijft de werking beperkt. Als we dit uitbreiden, wordt het wel van belang.

Mijnheer de minister, het aantal beroepsgroepen zonder grenzen rijst de pan uit. In bepaalde

beroepsgroepen zijn er nu al verschillende beroepsgroepen zonder grenzen, zoals de advocaten zonder grenzen en de advocaten voor de wereld. Er zijn artsen en architecten zonder grenzen, de Flanders Landscape Foundation, enzovoort. We moeten minstens een overzicht maken van deze initiatieven, om zicht te krijgen op de manier van samenwerking met die beroepsgroepen.

Het is de algemene optiek van het regeerakkoord om in veel grotere mate rekening te houden met onze knowhow inzake bedrijfskunde, vooral voor de KMO's. Ik denk dat er ook bij de vrije beroepen een zeer groot voluntarisme en kennis ligt op voorwaarde dat dit in de hand wordt gehouden en we trachten er een ineenvloeiende coöperatie mee op te bouwen. Dit zou iets nieuws zijn. Mijnheer de minister, u zoekt naar nieuwe wegen om de ontwikkelingssamenwerking uit te dragen, dit zou een zeer goed thema kunnen zijn.

Ik heb een aantal losse elementen aangehaald die aansluiten bij mijn algemene waardering voor wat we op gebied van het buitenlands beleid kunnen doen en voor het bundelen in één kabinet van een aantal visies. De N-VA-fractie wenst u hier alle geluk bij en verzekert u een opbouwende steun bij de realisatie ervan. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*).

De voorzitter: De heer Verougstraete heeft het woord.

De heer Christian Verougstraete (*Op de tribune*): Mijnheer de minister, in uw beleidsnota verwijst u naar de enorme kloof tussen noord en zuid in de wereld en het feit dat de verschillen inzake welvaart en welzijn tussen deze werelddelen nog steeds blijven groeien. Er bestaat bij ons reeds lang een soort van vermeend schuldgevoel, waarbij de oorzaak van al deze problemen volledig in de schoenen wordt geschoven van onze westerse maatschappij en de vroegere kolonisatie. Deze zienswijze is geenszins de onze.

De oorzaak van deze verschillen ligt voor een deel in klimatologische omstandigheden, kijk maar naar de recente tsunamiramp, maar voor het grootste deel – dat is zeker van toepassing op Afrika – in permanent gevoerde oorlogen, open of verdoeken corruptie, gebrek aan politieke stabiliteit, het onderdrukken van minderheden en het gebrek aan het bestaan van een economische middenstand,

Sintobin

een degelijke infrastructuur en een goed opgeleid bestuurskader. Zolang aan deze oorzaken niets wordt verholpen, blijft ontwikkelingssamenwerking voor een groot deel een druppel op een hete plaat. Vlaanderen alleen kan deze problemen niet oplossen en we zijn dan ook aangewezen op een mondiale aanpak van deze problemen, waarbij de millenniumdoelstellingen van de Verenigde Naties als leidraad kunnen worden beschouwd.

In uw beleidsnota kondigt u een kaderdecreet aan voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. Het probleem is dat de context waarin dat kaderdecreet moet tot stand komen, verre van duidelijk is. Men is het er immers nog steeds niet over eens hoe de in de Lambermontakkoorden afgesproken, verdere defederalisering van ontwikkelingssamenwerking precies zal gebeuren. Hoe kunt u een kaderdecreet ontwikkelingssamenwerking ontwerpen als u niet weet over welke middelen en bevoegdheden u zult beschikken?

Het regeerakkoord vermeldt duidelijk dat Zuidelijk Afrika de prioritaire regio is voor de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking. Hiermede gaat u voort in de richting die is ingeslagen door de vorige regeringen, en dat geniet onze volledige steun. Tussen Vlaanderen en Zuid-Afrika bestaat immers reeds lang een speciale historische band, niet alleen omwille van de taalverwantschap tussen het Nederlands en het Afrikaans, maar ook van de sympathie van Vlaanderen met de Boerenrepublieken ten tijde van de eerste en de tweede Boerenoorlog. Laten we ook niet vergeten dat om en bij de 20.000 Vlamingen, de grootste Vlaamse kolonie in het buitenland, in Zuid-Afrika leven en vooral actief zijn in de economische sector, waardoor u van hen heel wat kunt opsteken om uw ontwikkelingsprojecten zinvol uit te voeren.

Tot verrassing van velen en gelukkig is na de machtsovername door oud-president De Klerk in 1994 Zuid-Afrika niet geëvolueerd naar Congolese toestanden. Het land kent een degelijke economische groei. Dit neemt echter niet weg dat er heel wat problemen zijn die nauw in het oog moeten worden gehouden: Zuid-Afrika is een land met twee snelheden, waar de derde en de eerste wereld dicht bij elkaar liggen. Het land kampt met een enorm aids-probleem. Hoewel de regio slechts 2 percent

van de wereldbevolking telt, bevinden zich daar 30 percent van alle aids-gevallen van de wereld.

De beleidsnota voorziet in de opleiding van artsen en verplegend personeel. Hier klopt iets niet. Deze zijn in Zuid-Afrika voldoende aanwezig, maar trekken het land uit wegens het bestaan van de 'affirmative action', of in het Afrikaans de 'regstellende aksie', waarbij de meeste jobs voorbehouden worden voor de zwarte bevolkingsgroep, waardoor een gigantische braindrain ontstaat van niet-zwarten naar landen als Canada, Nieuw-Zeeland en Australië.

U zou als minister van Ontwikkelingssamenwerking Zuid-Afrika een enorme dienst bewijzen door de regering-Mbeki ervan te overtuigen een einde te maken aan deze 'regstellende aksie', zodat veel Zuid-Afrikaanse artsen, medisch personeel, wetenschappers en jonge talenten, die meestal blanke afgestudeerden zijn, in hun land zouden kunnen blijven en zich daar zouden kunnen inzetten ter bestrijding van aids en ter verdere economische ontwikkeling van hun land.

Een ander groot probleem waarmee het land te kampen heeft, is de torenhoge werkloosheid waarmee vooral de zwarte bevolking, maar ook de laaggeschoolde blanken te kampen hebben. Daarnaast kent het land een zeer hoog criminaliteitsgraad. Zo is Johannesburg, ooit de economische hoofdstad van Zuid-Afrika, door de ANC-regering opgegeven als leefbare stad. De meeste kantoren en zelfs de beurs zijn verhuisd naar de veiligere randsteden. Ook de boerenbevolking op het platteland, die instaat voor de voedselvoorziening in Zuid-Afrika, wordt in haar bestaan bedreigd door de vele 'plaasmoorde', zo'n 1.760 in 10 jaar tijd, en door de aanhoudende droogte. We kunnen er dan ook niet omheen dat deze bevolkingsgroep, die zowel op economisch als op agrarisch vlak instaat voor het voortbestaan van de welvaart van Zuid-Afrika, zwaar onder druk staat. Deze groep verdient derhalve zeker ook Vlaamse aandacht en een speciale ondersteuning.

Tot slot doe ik hier een speciale oproep aan de Vlaamse Regering om op het vlak van onderwijs en academische vorming een bijzondere inspanning te leveren ter ondersteuning van het Afrikaans als onderwijstaal en om de Afrikaners uit hun cultureel isolement te helpen door allerlei samenwer-

Verougstraete

kingsprojecten op te zetten op het vlak van cultuur en economie. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, de CD&V-fractie kan zich scharen achter de principes en uitgangspunten van de beleidsnota over de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking in het Zuiden. We zijn bovendien zeer tevreden over de aandacht die de millenniumdoelstellingen krijgen als algemeen kader voor de Vlaamse ontwikkelingsamenwerking. Een kleine deelstaat als Vlaanderen moet inderdaad deel uitmaken van een groter geheel om effectief te zijn.

Mijnheer de minister, het is uw ambitie te werken aan een Vlaamse stem in de ontwikkelingssamenwerking, Vlaanderen op de wereldkaart te plaatsen, maar ook de wereld in Vlaanderen een stem te geven. Het zal de grote uitdaging zijn deze grote ambitie waar te maken op een coherente en consequente wijze, zeker gezien de beperkte middelen.

Ik wil ingaan op een vijftal concrete beleidsvoorstellen uit de nota. Mijnheer de minister, u stelt dat informatie en communicatie over ontwikkelingsamenwerking belangrijk zijn en wil hiertoe alle kanalen gebruiken. Deze vage formulering in de beleidsnota kan onrust wekken. Mijns inziens kan deze doelstelling betekenen dat mensen een zo realistisch mogelijk beeld krijgen van het Zuiden van onze wereld, van wat ontwikkelingssamenwerking concreet in de praktijk inhoudt en van de rol die internationale instellingen spelen in het leven in Noord en Zuid. In de commissie riep mijn fractie dan ook op om dit uit te werken in een mediatotaalplan voor het Zuiden.

We deden hierbij twee suggesties, die de interpretatie van de nota kunnen verduidelijken. We stelden ons vragen bij de ambitie van de overheid om campagnes op te zetten inzake ontwikkelingssamenwerking. Dit stond immers in de nota en konden we ook even horen via de pers na de actie Tsunami 12-12. Het antwoord dat de minister ons gaf in de plenaire zitting van dit parlement stelde ons voorlopig gerust. Toch wil ik nogmaals beklemtonen dat ook hier het subsidiariteitsprincipe geldt. In een sector waar de traditie bestaat om campagnes

te voeren met beperkte middelen, lijkt het een verspilling van energie mocht de overheid daarnaast gaan werken. We suggereerden dat de overheid veeleer de samenwerking die nu al groeit tussen ngo's voort zou stimuleren en de komende campagne over de millenniumdoelstellingen mee zou dragen. Zo zouden we twee vliegen in één klap slaan.

We suggereerden in dat licht ook dat er, naast een aanmoedigingsprijs voor buitenlandse journalisten die berichten over Vlaanderen, ook zou worden gedacht aan een aanmoedigingsprijs voor Vlaamse journalisten die in hun medium aandacht hebben voor het buitenland, meer bepaald voor het Zuiden. We stellen immers vast dat mensen steeds minder worden geïnformeerd over het buitenland, in een wereld die steeds globaler wordt. CD&V zal in de commissie een eerste voorzet geven voor een mogelijk mediaplan voor het Zuiden. Ik hoop dat de minister deze voorzet zal binnentrappen.

Tijdens de vorige zittingsperiode werd het decreet op de gemeentelijke convenants inzake ontwikkelingssamenwerking goedgekeurd. We vinden het jammer dat er nog geen evaluatie kon gebeuren van de pilootgemeenten die nu 3 jaar convenant achter de rug hebben, vooral dan wat betreft de invulling van de stedenbanden. We geloven weliswaar sterk in de interessante mogelijkheden van die stedenbanden, maar tegelijk beseffen we dat de noodzakelijke professionaliteit voor zo'n partnerschap niet evident is voor elke gemeente.

Daarom stelden we voor de goede en slechte ervaringen van deze gemeenten te publiceren in een eenvoudige brochure die bijvoorbeeld de VVSG kan doorgeven aan de gemeenten die een convenant willen ondertekenen. Ook dat leek de minister interessant te vinden, dus deze bal is misschien al aan het rollen.

Voor buitenstaanders is het soms moeilijk te begrijpen waarom Vlaanderen in de uitwerking van zijn ontwikkelingssamenwerkingsbeleid bepaalde landen als prioritair heeft aangeduid, zoals bijvoorbeeld Mozambique en Chili. Het siert de minister dat hij in deze keuze op een rationele manier klaarheid wil brengen. We juichen dan ook toe dat hij voorzichtig is in het maken van openingen naar nieuwe landen, en we supporteren voor de verdere specialisatie in landen en thema's op basis van objectieve criteria.

Poleyn

We kunnen ons ook geheel vinden in het opentrekken van ontwikkelingssamenwerking naar de algemene economische relaties tussen noord en zuid, en we appreciëren de voorstellen die werden gedaan omtrent de helpdesk en dergelijke. Wel hopen we dat ook hier de principes van partnerschap en eigenaarschap kunnen blijven gelden.

Het kaderdecreet Ontwikkelingssamenwerking ten slotte vormt een unieke kans voor een harmonisch en coherent Vlaams beleid, dat uitgaat van een duidelijke visie. Tegelijkertijd moet een uitklaring van de defederalisering van ontwikkelingssamenwerking leiden tot een goede voorbereiding van de verdere overheveling van de bevoegdheden en het budget. Mijnheer de minister, gezien de vrees van de ngo's, druk ik erop dat het inhoudelijk gesprek hierover met alle actoren moet worden gevoerd. Voor iedereen gaat het immers om het samenwerken aan een beleid dat de ongelijke verdeling van welvaart en welzijn zo goed mogelijk aanpakt.

Mijnheer de minister, er dienen zich verschillende doelkansen aan voor een versterking en verdieping van het Vlaams ontwikkelingssamenwerkingsbeleid. Gisteren zagen we op de televisie de negen treffers in de tsunami-benefietmatch. U hebt acht millenniumdoelstellingen te gaan, maar de match is echter pas begonnen. We wensen u alle succes, maar blijven uw voetenwerk nauwkeurig volgen van aan de zijlijn. (*Applaus bij de meerderheid en Groen!*)

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik ben opgetogen over het feit dat uit de beleidsnota blijkt dat de visie van Vlaanderen op de wereld en op zijn eigen rol en plaats in de internationale context niet louter gestoeld is op economische drijfveren. We lezen dat Vlaanderen zich in zijn internationaal optreden zal laten leiden door universele basiswaarden en mensenrechten.

Het is echter jammer dat de vergunningen voor wapenexport onder de bevoegdheid van de minister van Economie en Buitenlandse Handel blijven ressorteren. Dat doet vermoeden dat wapenhandel alleen als een economisch gegeven wordt beschouwd, terwijl er toch andere beoordelingscriteria zouden moeten gelden.

Mijnheer de minister, inzake de passus over de Europese Unie ben ik het met u eens dat de economische globalisering ook een sociale dimensie moet hebben en dat deze sociale dimensie langzaam – wat mij betreft te langzaam – wordt opgepikt door de officiële fora. Daarom ook stelt het me teleur dat er over de sociale dimensie, die toch mee aan de basis ligt van de universele basiswaarden en de mensenrechten, niet meer terug te vinden is in de beleidsnota, zeker als het gaat over de manier waarop Vlaanderen zich moet positioneren in Europa, dat sowieso veel de nadruk legt op concurrentie en liberalisering. In dit verband ben ik het eens met de heer Glorieux, die er in de commissie op wees dat de beleidsnota een te eenzijdig positief beeld geeft van het globaliseringsdenken.

Het is uiterst belangrijk dat Vlaanderen uitdrukkelijk toont dat het aandacht heeft voor Europa: Europa waar de interne markt en de Economische Unie ten dienste moeten staan van de mensen. De Europese instellingen moeten met dezelfde inzet waarmee ze voor de vrije markt ijveren, vechten voor een meer sociaal en solidair Europa. Binnen een dergelijk Europa kan een duurzaam economisch beleid worden gevoerd dat krachtige impulsen geeft aan een innovatiebeleid en een wetenschappelijk beleid.

De minister legt in zijn beleidsnota veel nadruk op de manier waarop Vlaanderen in Europa proactiever kan zijn en eveneens op de ontwikkeling van een coherent standpunt dat Vlaanderen in de Europese Unie zal moeten innemen. Ik doe dan ook een oproep aan de minister om daarbij de sociale dimensie en de maatschappelijke solidariteit een centrale plaats te geven. Vlaanderen zou, als deel van een land met een van de beste sociale-zekerheidsstelsels ter wereld, op dat vlak een voortrekkersrol moeten spelen.

Terecht wordt de houding van de VS ten opzichte van de wereld met argusogen gevolgd. Het buitenlands beleid van de VS heeft, zoals de minister schrijft, de afgelopen jaren voor spanningen gezorgd met de traditionele bondgenoot Europa. De VS kondigde na 11 september 2001 een langdurige war on terror af. Het internationaal terrorisme zal voor de VS de komende jaren hoog op de politieke agenda blijven staan.

De manier waarop dat gebeurt, verontrust mij echter. Naar aanleiding van haar bezoek aan Europa,

De Loor

riep Condoleezza Rice de Europese landen op om een ‘nieuw hoofdstuk’ te openen in de relatie met de Verenigde Staten en om samen te werken aan de bevordering van de vrijheid in de wereld. Niet-tegenstaande deze uitspraak, hoop ik dat de VS bij dit laatste niet vertrekt vanuit een bij voorbaat vijandige houding, zoals dezelfde Condoleezza Rice onlangs liet blijken ten opzichte van onder meer Cuba. Ze noemde het land een ‘voorpost van tirannie’ en een ‘schurkenstaat’. Als Cuba al een voorpost is, dan is het dat wel van iets heel anders dan van tirannie. Voor miljoenen armen en onderdrukten in de wereld is dit derdewerldland een voorpost van gezondheid, onderwijs, gelijkheid en vooruitgang. *(Opmerkingen bij het Vlaams Belang)*

Dames en heren van het Vlaams Belang, ik nodig u uit om de mensenrechtenrapporten over de VS en over Cuba naast elkaar te leggen om eens te kijken wie er het beste uitkomt.

De heer Karim Van Overmeire: Mijnheer De Loor, mensen die de VS trachten te verlaten, worden niet geëxecuteerd! Mensen die Cuba proberen te verlaten, worden wel terechtgesteld!

De heer Kurt De Loor: In de VS worden mensen maanden- of jarenlang zonder enige vorm van proces opgesloten in gevangenissen. Dat gebeurt zowel binnen de VS als erbuiten. De enige terroristen treft men immers aan in Guantanamo Bay.

Ik wil de minister feliciteren met de inspanning die hij geleverd heeft om voor het gedeelte Vlaamse ontwikkelingssamenwerking een uitgewerkte tekst voor te leggen. In het deel dat handelt over het kaderdecreet, baseert de minister zich op een voorstel van decreet dat in de vorige legislatuur onder impuls van sp.a werd ingediend. Hij weet dit voorstel naar waarde te schatten, aangezien delen van zijn beleidsnota er rechtstreeks uit komen. Alle principes zoals die over ‘concentratie’ en ‘eigenaarschap’ worden samen met hun definities geciteerd. Ook de focus op de millenniumdoelstellingen is terug te vinden in de beleidsnota. Het zou de werkzaamheden ten zeerste bespoedigen als wij dit initiatief in het parlement konden behouden.

In de beleidsnota lees ik ook dat Vlaanderen zal ijveren voor een grotere toegang van producten uit ontwikkelingslanden tot onze markten. Ik kan

dit alleen maar toejuichen. Sp.a is dit idee al lang genegen.

Tijdens de vorige legislatuur van de federale Kamer van Volksvertegenwoordigers, werd een seminarie georganiseerd met het CBI, het Nederlandse Centrum voor de Bevordering van de Import uit Ontwikkelingslanden. Het is een professioneel initiatief dat in staat is om een belangrijke meerwaarde te creëren voor middelgrote en grote bedrijven in de ontwikkelingslanden die problemen hebben om aan de Europese kwaliteits- en veiligheidseisen te voldoen. Aangezien we hier over een klein budget beschikken, zou het beter zijn om een filiaal van dit CBI naar België te halen. Deze diensten kunnen verder op onze wensen worden afgestemd. Zo creëren we mooie synergieën, moeten we het warm water niet opnieuw uitvinden, en tonen we dat het ons menens is door de belangen van het Zuiden in dit domein centraal te stellen.

Ik wil nog een oproep lanceren om de hypocrisie te bannen uit de houding van Vlaanderen, België en Europa tegenover derdewerldlanden. Een tweetal maanden geleden zond Panorama een interessante en schrijnende reportage uit over het Europese landbouwsubsidiebeleid en de nefaste gevolgen daarvan voor de derdewerldlanden. De reportage toonde hoe de Europese landbouwsubsidies nog altijd leiden tot de productie van grote overschotten. Die worden dan met exportsteun gedumpt op de derdewerldmarkten tegen prijzen die lager zijn dan die van de inlandse teelt. Tegelijkertijd wordt onze eigen markt zorgvuldig afgeschermd voor producten uit diezelfde landen. Op die manier wordt de ontwikkelingslanden een inkomen ontzegd dat een veelvoud is van de ontwikkelingshulp die we ze geven.

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Mijnheer De Loor, ik wil uw betoog slechts even onderbreken. De insinuatie dat de Vlaamse Regering dit soort toestanden zou gedogen of helpen continueren, is niet aan de orde. In het suikerdossier, bijvoorbeeld, proberen we de belangen van de arme boeren in het Zuiden wel degelijk in rekening te brengen. *(Applaus bij CD&V)*

De heer Kurt De Loor: Inderdaad de inspanningen in het suikerdossier zijn een mooi voorbeeld.

De Loor

De sp.a-spirit-fractie zal de beleidsnota van minister Bourgeois steunen.

De voorzitter: Mevrouw Smet heeft het woord.

Mevrouw Miet Smet (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, heren ministers, het Vlaams Parlement heeft me aangenaam verrast in die zin dat de aandacht voor het Buitenlands Beleid veel groter is dan ik had verwacht. (*Gelach/Opmerkingen*)

Aangezien de heer Van den Brande de beleidsnota zelf had kunnen schrijven, kan ik natuurlijk nog weinig kritiek leveren, want dan zou ik hem bekritisseren. Dat zal ik dus nalaten.

Van bij de start van deze bevoegdheid tot op vandaag is de aandacht voor de Europese Unie zeer groot geweest. U hebt Vlaamse Vinger aan de Europese Pols gepubliceerd. U hebt voor de ministerraad een degelijke nota opgesteld naar aanleiding van het Luxemburgs voorzitterschap. Daar staan de grote punten in. Ik zou graag willen dat u per groot dossier een beleidsnota schrijft. Zo is er het financieringsdossier dat elk land en elke regio moet opstellen. Verder moeten Vlaanderen en België een antwoord formuleren op het Europese Groenboek Economische Migratie.

Het Groenboek is van enorm belang. De Europese Unie vraagt om op 38 vragen over de economische migratie te antwoorden. Sommigen onder ons bereiden zich voor op mogelijke antwoorden, maar eigenlijk zou de Vlaamse Regering een standpunt moeten innemen. Het Vlaams Parlement moet dat standpunt dan kunnen bespreken.

Voor de landen waarvan grote gemeenschappen in ons eigen land wonen, zoals Turkije en Marokko, is in de nota Buitenlands Beleid heel weinig plaats. In het Vlaams Parlement bestaat ook geen manier om daaraan iets te doen. In het Europees Parlement bestaan delegaties die zich met een aantal landen bezighouden. We moeten onszelf niet overschatten en bezighouden met heel de wereld, maar we kunnen wel contacten leggen met de parlementen van die landen. Het zou normaal zijn dat niet alleen de regering, maar ook het Vlaams Parlement die contacten onderhoudt. Nu ontbreekt die mogelijkheid. Voor Vlaanderen is de aanwezigheid van die migrantengroepen heel belangrijk. Er wordt vaak

naar de kosten gekeken, maar we mogen onszelf toch niet beletten om serieus parlementair werk te doen op dat vlak.

Mijnheer de minister, u hebt contact en steun beloofd voor de landen die de nieuwe Europese grenzen vormen, zoals Oekraïne. De Balkanlanden, met uitzondering van Kroatië, ontbreken daarin. Bosnië-Herzegovina, Servië-Montenegro, Albanië, enzovoort, zullen in de toekomst bij Europa horen. We moeten daarmee nu al contacten uitbouwen.

Mijnheer de minister, ik feliciteer u omdat u woord hebt gehouden. U hebt voor Ex-Change bijkomende subsidies gegeven. De mensen van Ex-Change waren heel tevreden over het parlementair bezoek aan het PUM. Dat was dus een goede beslissing van de Vlaamse Regering. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, we gaan voor een ambitieus buitenlands beleid. Ik ben verheugd dat een aantal collega's daarin meegaan. Op het moment dat de minister-president zijn binnenlandse akkers wiedt, is hij vooral bezig met het wieden van de Europese akker. Elke minister heeft buitenlandse bevoegdheden. We moeten er vooral in slagen om in de komende 5 jaar de band tussen Vlaanderen en Europa te versterken. Verschillende mensen hebben dat hier benadrukt. Die ambitie kunnen we echter niet alleen waarmaken.

Mijnheer Van Overmeire, ik wil erop wijzen dat het regeerakkoord een akkoord is dat gesloten is tussen de meerderheidspartijen. Het is dus niet mijn persoonlijk programma, of het programma van mijn partij. Het is niet juist wanneer u zegt dat wij ons beperken tot een samenwerking tussen regio's. Wij gaan heel uitdrukkelijk voor een deelname van het Vlaamse niveau aan het Europese besluitvormingsniveau. Dit zal niet op één dag gebeuren. We prijzen ons wel gelukkig dat ook de federale minister van Buitenlandse Zaken daar een punt van maakt.

De Vlaamse Regering kan de band met Europa niet alleen bewerkstelligen. De regering doet daarvoor zware inspanningen. Ik houd zesmaandelijks de

Bourgeois

vinger aan de Europese pols. Binnen de regering wordt maandelijks een update meegedeeld. Het betreft hier echter evenzeer een zaak van het parlement. Ik ben dan ook blij, mijnheer de voorzitter, dat u ervoor pleit om bij elk nieuw voorzitterschap een plenair debat daarover te houden. Ik zie hier ook een link met de suggestie van mevrouw Smet. We moeten in de mate van het mogelijke proberen ons proactief op te stellen zodat er bij latere voorzitterschappen bepaalde van onze punten geagendeerd worden. Dat vergt een serieuze voorbereiding.

We moeten ook werk maken van de uitbouw van een Vlaams-Europees bureau. We zijn daar volop mee bezig. Het is een Vlaams-Europese paradox dat we met onze instellingen, onze regering en ons parlement aanwezig zijn in Brussel, hoofdstad van Europa, terwijl we als deelstaat niet voldoende proactief bezig zijn met Europa. Het Vlaams-Europees bureau, waarbij ik denk aan een soort van PPS-constructie, kan daartoe bijdragen. Het kan zorgen voor een grotere betrokkenheid van heel het maatschappelijk veld in Vlaanderen. Bovendien kunnen wij dan veel sneller inspelen op wat vanuit Europa op ons afkomt.

Het is de bedoeling dat er een debat komt over de Europese Grondwet. Sommigen wensen misschien een referendum en anderen zullen verwijzen naar partijprogramma's. Ik wijs alleen op de constitutionele bezwaren. Ik vraag dit parlement om het debat hier te voeren. Het zal mede van ons afhangen of de bevolking daar serieus bij wordt betrokken. De uitdaging ligt dus bij ons.

We hebben terzake een kleine vertraging opgelopen. We wachten momenteel nog op het advies van de Raad van State, dat normaal eind januari klaar moest zijn. Zodra het advies er is, zullen we nagaan welke aanpassingen er nodig zijn. Ik engageer me ertoe het decreet zo snel mogelijk voor te leggen aan het parlement.

Ik pleit ervoor dat het debat in het parlement wordt gevoerd. Mijnheer Glorieux, op dat moment kunnen we de nodige aandacht besteden aan wat u de software hebt genoemd. De andere aspecten die aan bod gekomen zijn – onder andere het probleem van het niet-discriminatiebeginsel en het early-warningsysteem – kunnen dan uitvoerig worden besproken.

Wat Cuba betreft, heeft de regering niet het voornemen een samenwerkingsakkoord af te sluiten. Dat maakt geen deel uit van het regeeringsbeleid. Het is ook niet opgenomen in het regeerakkoord.

Ik onderschrijf de mening van de heer Van den Brande als hij zegt dat we ons buitenlands op het politieke forum moeten begeven. Het statuut van onze vertegenwoordigers in het buitenland maakt daar inherent deel van uit. Ik heb dat punt aangekaart bij de federale minister van Buitenlandse Zaken. Ik wil dat het statuut wordt aangepast. Onze mensen zijn nu attaché, zowat de laagste diplomatieke rang. Op het buitenlandse politieke vlak is dit een hinderpaal.

Mijnheer Van den Brande, ik veronderstel dat uw vraag over het aantal ICBB's tussen 2003 en nu retorisch was. Ik heb in de commissie gezegd dat ik zo snel mogelijk een onderhoud wil hebben met de minister van Buitenlandse Zaken. Hij is echter nog meer in het buitenland dan zijn Vlaamse collega. Het heeft dan ook heel wat voeten in de aarde gehad vooraleer minister-president Leterme en ikzelf die gesprekken hebben kunnen voeren. Dat is nu gebeurd. We hebben heel wat zaken aangekaart die voor ons onderwerp moeten uitmaken van een bespreking in de ICBB. Het is de bedoeling te komen tot een politiek van de gefedereerde entiteiten. Dat komt neer op de bevestiging van de grondwettelijke realiteit.

Een van de eerste dossiers die we willen bespreken, is het Beneluxverdrag, dat in 2010 verstrijkt. Heel wat andere zaken, zoals het statuut van de Vlaamse diplomatieke vertegenwoordigers, de herziening van het samenwerkingsakkoord over de Europese en de multilaterale besluitvorming, zijn ook aan bod gekomen. Wij zijn overeen gekomen die onderwerpen eerst in het Overlegcomité te bespreken. Daar kunnen werkgroepen worden opgericht om de zaken voor te bereiden. Het is ook de bedoeling een ICBB bijeen te roepen om onze punten aan bod te laten komen.

Mijnheer Loones, de stelling-Huyse is intrigerend. Het aspect identiteit versus mondialisering zal een steeds dominantere factor worden. Het zal ook een belangrijkere plaats innemen in het debat en in de één wordende wereld samen met de Noord-Zuid-verhouding.

Ik wil meer buitenlandse huizen. Er moet daarbij natuurlijk worden gekeken naar de middelen die

Bourgeois

we daarvoor kunnen vrijmaken. De uitbreiding zal niet in de eerste paar jaren kunnen gebeuren. Het is mijn aanvoelen dat een huis in New York een heel goede zaak zou zijn. De stad is een poort tot de Verenigde Staten. We hebben signalen gekregen van Vlaamse bedrijven die daar actief zijn. Zo'n huis beantwoordt aan een behoefte. We zouden kunnen trachten via een PPS-constructie iets dergelijks te creëren. We moeten ons wel blijven concentreren op een aantal plaatsen. Alles is natuurlijk afhankelijk van de beschikbare middelen.

De heer Glorieux en de heer De Loor hebben gesproken over de invulling van Europa. Ik wil niet de indruk laten bestaan dat de Vlaamse Regering zich daarmee niet bezighoudt. Ik verwijs naar de standpunten inzake de Bolkestein-richtlijn. In alle bescheidenheid mogen we zeggen dat we de motor zijn geweest binnen de gefedereerde entiteiten om een goed standpunt in te nemen. De Vlaamse Regering heeft daar wel degelijk aandacht geschonken aan de invulling van Europa.

We zullen hierover een grondig debat voeren als we de discussie voeren over de Europese Grondwet. Het Europese huis moet inderdaad een ruimere invulling krijgen. We moeten inderdaad denken aan sociale en fiscale harmonisering. Indien dat niet gebeurt, ontstaan er botsingen met de vrijgemaakte markt. Ik kan u verzekeren dat dit ook de zorg is van de Vlaamse Regering.

Wapenuitvoer is inderdaad een bevoegdheid van de minister van Economie en Buitenlandse Handel, maar dat betekent niet dat de wet niet zal worden nageleefd. De principes van mensenrechten moeten worden nageleefd en ik heb geen enkele aanwijzing dat er een mindere garantie is voor de naleving van de wet, integendeel. Er is de wet die bindend is voor zowel de uitvoerende als het parlement.

Dan waren er nog opmerkingen over Palestina. We werken aan een nota voor een herziening van het standpunt van de Vlaamse Regering dat destijds is ingenomen toen er geen uitzicht meer was op een evolutie in de vredesbesprekingen en een uitvoering van de vredesakkoorden. Er zijn inderdaad momenteel meer dan hoopvolle tekenen dat er een verandering op til is. We volgen de evolutie op de voet. Ik heb al tweemaal een bedrag van noodhulp

voor Palestina goedgekeurd: een keer vorig jaar en een keer dit jaar. In een samenwerkingsverband van UNWRA werken we mee aan een huisvestingsproject. Ik hoop dat de Vlaamse Regering binnenkort haar standpunt ten aanzien van Israël en Palestina kan herzien. Er zijn tekenen dat er een evolutie is naar wederzijdse erkenning, en dat zet de deur open voor een hervatting van de betrekkingen met beide landen.

Mijnheer De Loor, u hebt uw zorg uitgesproken over de globalisering en de vrijmaking van de handel. De minister-president heeft daar al een antwoord op gegeven, maar ik wil wel duidelijk maken dat de principes van fair trade in onze politiek vervat zijn. We werken aan de oprichting van een helpdesk Import Vlaanderen en we maken werk van fair trade. We hebben de aankoop van dergelijke producten uitgebreid. Het gaat nu om veel meer dan alleen koffie en thee.

Mevrouw Smet, ik onderschrijf een aantal van uw verzuchtingen. Inzake de buitengordel zal ik met een nota naar het parlement komen van zodra we aan de hand van een aantal criteria een beleid hebben vastgelegd.

Ik komt tot het luik internationale samenwerking. Mijnheer Roegiers, u had het over de uitwerking van het akkoord met Zuid-Afrika. Dat akkoord geldt voor 5 jaar. Onze regeerperiode valt toevallig samen met die van Zuid-Afrika. Op 21 en 22 februari wordt de laatste hand aan de akkoorden gelegd, waarna ik de gewone weg zal volgen. Ik zal eerst met de Vlaamse Regering overleggen om daarna naar het Vlaams Parlement te komen.

Inzake het kaderdecreet hoeft u niet bang te zijn dat het naar de Griekse kalender wordt verwezen. De ngo's zijn echter vragende partij om nog eens te overleggen. We hebben dat overleg toegezegd en de voorbereidingen zijn volop bezig. Het wordt zeker geen driejarenplan: ik hoop dat ik voor het zomerreces het decreet kan laten goedkeuren door de Vlaamse Regering.

Ik deel uw mening niet over de defederalisering van de ontwikkelingssamenwerking. Ik wil in dialoog gaan, maar de akkoorden moeten nu worden uitgevoerd – pacta sunt servanda. Er is een akkoord dat ontwikkelingssamenwerking gedefederaliseerd wordt. Hoe meer ik ermee bezig ben, hoe meer ik ervan overtuigd ben dat we ons daar geen zorgen

Bourgeois

in moeten maken. Vlaanderen schrijft zich in in de multilaterale en millenniumdoelstellingen, en we zorgen voor goede contacten met ngo's. We zullen nooit in een situatie komen waarbij er een beleid wordt gevoerd van de een tegen de ander. Er kunnen perfecte samenwerkingsakkoorden worden afgesloten.

Mijnheer Roegiers, uw partij is ook een confederalistische partij. Vanuit die optiek is het normaal dat we gaan voor een volwaardig beleid inzake ontwikkelingssamenwerking. Het Lambertmontakkoord is op dit punt heel duidelijk. Het had al op 1 januari 2004 in werking moeten treden. Wij zijn met de technische uitwerking ervan al een heel eind gevorderd. Deze zaak moet worden ontrafeld en als prioriteit op het Forum worden behandeld. De administratie is al een heel eind opgeschoten.

Wat het betoog van de heer Glorieux over duurzame ontwikkeling betreft, dit aspect ontbreekt helemaal niet in onze internationale samenwerking. Duurzame ontwikkeling is een beleidsbevoegdheid van de minister-president, maar dit domein vindt men ook terug in de internationale samenwerking, de helpdesk Import Vlaanderen of de fair-trade-handel. Het is een constante in ons beleid.

De politieke wil voor de verhoging van de bedragen voor ontwikkelingssamenwerking is zeker aanwezig. Wij kampen echter met een budgettaire druk die voor de hele Vlaamse Regering gevolgen heeft. Ontwikkelingssamenwerking is wel het enige domein dat niet heeft ingeleverd en haar uitgaven op hetzelfde niveau heeft behouden. Dit is belangrijk, maar ik hoop samen met het parlement een verhoging van het budget voor ontwikkelingssamenwerking te kunnen bewerkstelligen zodra dat binnen het algemene budgettaire kader mogelijk is.

Wat de gemeenteconvenants aangaat, bestaat er geen verplichting om in te gaan op onze prioriteiten. Het zou mooi zijn als de gemeenten zich zouden inschrijven in ons beleid, maar de gemeentelijke autonomie kent ook haar rechten. Ik ga akkoord met het belang van de convenants voor het draagvlak onder de bevolking.

De steun aan de vzw Exchange is inderdaad een belangrijke manier om te helpen bij de capaciteits-

opbouw. U bent naar Nederland gegaan om er de praktijk bij PUM van nabij te bekijken. Wij spenderen nog niet de bedragen die daar worden verstrekt. Wij beschikken immers over minder middelen en bovendien zijn wij terughoudend om de bedragen in één keer fors op te trekken. Geleidelijke groei lijkt ons beter. De inbreng van gekwalificeerde mensen zoals ingenieurs, managers of leraren kan een sterke bijdrage leveren tot de capaciteitsopbouw in de landen in ontwikkeling.

De heer Verougstraete heeft gewezen op het onterechte schuldgevoel dat wij zouden hebben en op een aantal factoren die mee oorzaak zijn van de vertraagde ontwikkeling in de landen in het Zuiden. Sommige factoren spelen wel een rol, maar dat ontslaat ons niet van onze verplichting tot solidariteit. Het is een redenering die wij niet kunnen aanhouden. Ik ondervind dat de landen waarmee we samenwerken het good-governanceprincipe voorop plaatsen.

Ik heb contact gehad met de president-elect van Mozambique, de heer Guebuza. Hij gaat uit van het principe van goed bestuur. Zijn eerste zorg gaat uit naar het bestrijden van de corruptie, het oprichten van een goed gerechtelijk en politieel apparaat en de strijd tegen aids. Zijn visie is gericht op een duurzame ontwikkeling van zijn land. Wij moeten deze landen steunen in de vorm van een partnerschap. De landen moeten zelf hun ontwikkelingskoers bepalen. Wij kunnen helpen met capaciteitsopbouw.

Ik deel de zorgen van mevrouw Poleyn voor een mediacampagne. Het is inderdaad belangrijk om het draagvlak te blijven vergroten. De Persprijs is ook een goed idee. We zullen daar werk van maken. Het draagvlak bij de Vlaamse bevolking kan niet groot genoeg zijn om te komen tot een goed en doordacht beleid.

Ik eindig met een oproep tot samenwerking in dit parlement. Een van de grote klemtonen van het buitenlandbeleid bestaat er inderdaad in de band tussen Vlaanderen en Europa en het bilateraal beleid te versterken. We moeten komen tot een partnerschap tussen het parlement en de regering. Als de regering zegt dat ze zich zo actief mogelijk zal inzetten voor het Europese niveau, terwijl het parlement niet meewil, zullen we onze gezamenlijke doelstelling niet bereiken.

Bourgeois

Dit parlement bestaat uit diverse politieke partijen die elk een eigen politieke overtuiging hebben. Ook vandaag waren er weer een aantal van die verschillen te merken. Toch ben ik ervan overtuigd dat er voldoende draagkracht is om tot een sterk Vlaams-Europees beleid te komen.

Mijnheer de voorzitter, ik hoop dat het zesmaandelijks debat dat u hebt voorgesteld, een goede start kan zijn van een grote betrokkenheid bij en een grote proactieve inzet in de Vlaams-Europese verhoudingen. (*Applaus*)

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord?
(*Neen*)

De bespreking is gesloten.

Wij zullen om 16 uur de hoofdelijke stemmingen over de met redenen omklede moties houden.

BELEIDSNOTA Toerisme 2004-2009, ingediend door de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme – 90 (2004-2005) – Nrs. 1 tot 4

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de beleidsnota Toerisme 2004-2009, ingediend door de heer Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme.

Volgens artikel 73, punt 5, eerste lid van het Reglement wordt de bespreking gehouden op basis van de met redenen omklede moties die tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota zijn ingediend.

De bespreking is geopend.

De heer Verstreken, verslaggever, heeft het woord.

De heer Johan Verstreken, verslaggever (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, Toerisme is inderdaad een belangrijk beleidsdomein. Ik zie bijvoorbeeld dat een aantal collega's teruggekeerd zijn

van een weekje vakantie. Ze hebben hun batterijen opgeladen. Ze hebben een gezond kleurtje en kunnen weer op volle kracht functioneren in het Vlaams Parlement.

In de commissie voor Toerisme zitten bijna uitsluitend West-Vlaamse parlementsleden. Ook minister Bourgeois is een West-Vlaming. Bij deze wil ik parlementsleden van buiten West-Vlaanderen oproepen om actief mee te werken aan het toerismebeleid. Dat is belangrijk. Het is bovendien heel fijn dat minister Bourgeois minister van Toerisme voor heel Vlaanderen wil zijn.

De besprekingen waren constructief. Terwijl ik hier zat, heb ik een samenvatting gemaakt. Terwijl de boeiende bespreking zo-even traag vooruitging, heb ik geprobeerd een nog kortere samenvatting te maken om er wat vaart in te steken.

In de commissie begon de minister met het houden van een uiteenzetting met algemene achtergrondbeschouwingen. Hij heeft daarin kort meegedeeld welke overwegingen aan de basis van de beleidsnota lagen, onder andere dat er bij de consument een verschuiving is naar een beleveniseconomie, dat de consument uitgaat van een grondrecht op vrije tijd en dat de consument kwaliteit eist in verband met toerisme en dus ook sociale kwaliteit. Bovendien moet er nadruk worden gelegd op duurzaamheid. De minister heeft benadrukt dat zijn beleidsnota het resultaat is van een oefening in strategische planning en duidelijk is geënt op het regeerakkoord.

De bedoeling is dat er vanuit het beleidsdomein Toerisme verschillende synergieën worden ontwikkeld met andere bevoegdheden van de minister. In verband met zijn bevoegdheid Bestuurszaken moet er worden gezorgd voor administratieve vereenvoudiging. In verband met zijn bevoegdheid Buitenlands Beleid moeten er inspanningen worden geleverd om Vlaanderen opnieuw op de kaart te plaatsen in het buitenland. In verband met het beleidsdomein Ontwikkelingssamenwerking wil de minister onze toeristische kennis delen met de partners van Vlaanderen in het Zuiden. In het beleidsdomein Media moet elke gelegenheid worden aangegrepen om het toerisme in Vlaanderen onder de aandacht te brengen.

Minister Bourgeois maakt een duidelijk onderscheid tussen toerisme en recreatie. Op de omge-

Verstreken

vingsanalyse ging de minister niet in, ook al bevat die een aantal opmerkelijke gegevens die van belang zijn om het beleid verder uit te bouwen. Die gegevens hebben betrekking op de internationale evoluties, de evolutie van het toerisme in Vlaanderen en het consumptiegedrag van de toerist. Ook de evolutie van de tewerkstelling in deze sector is enorm belangrijk. Het is dus belangrijk om een breed maatschappelijk draagvlak te creëren. Het is bovendien belangrijk dat er wordt ingespeeld op opmerkelijke tendensen.

De beleidsvisie van de minister, de eigenlijke inhoud van de beleidsnota, bestaat uit vier onderdelen, namelijk de effecten, de strategische doelstellingen, de kritische succesfactoren en zestien strategische projecten. Ik meen evenwel niet dat het de bedoeling is al deze punten hier te overlopen. In dit verband verwijs ik naar de gedetailleerde voorstellen van de minister en naar het schriftelijk verslag van de commissiebesprekingen.

De minister streeft naar een dieptewerking. Hij wil een maximaal toeristisch rendement halen. Wat het maatschappelijk belang van het toerisme betreft, onderscheidt hij vier componenten, namelijk de toegevoegde economische waarde, de tewerkstelling, het welzijn en de duurzaamheid.

De minister vindt de samenwerking met alle toeristische actoren belangrijk. Het gaat hier niet enkel om het binnenlands toerisme en om het toerisme voor buitenlanders. Hij denkt hierbij eveneens aan de reizen van Vlamingen naar het buitenland. Vlaanderen is een kwaliteitsbestemming. We moeten onze troeven beter gebruiken en promoten.

De minister vindt tevens dat de regelgeving voldoende ruimte voor efficiënt toeristisch ondernemen moet bieden. Aangezien verschillende leden hierover vragen hebben gesteld, heeft hij aangekondigd dat hij in de toekomst nader op de aangekondigde projecten zal ingaan.

De heer Sintobin heeft een aantal opmerkingen gemaakt. Net als de minister, is het Vlaams Belang voorstander van een duurzaam en kwaliteitsvol toerisme. Het Vlaams Belang vindt dat het beleidsdomein Toerisme wordt ondergewaardeerd en moet worden versterkt. Het Vlaams Belang rekent erop dat de minister dit beleidsdomein ernstig zal

nemen en bijkomende inspanningen zal leveren om Vlaanderen in het buitenland te promoten.

Het Vlaams Belang vindt de oprichting van nieuwe Vlaamse Huizen in het buitenland belangrijk. Het Vlaams Belang is niet tegen regelgeving gekant. De partij vindt dat toerisme een sociale functie heeft, maar dat punt vijftien in de beleidsnota soms wat te vaag blijft. Ze ijvert voor duidelijke krijtlijnen inzake de toegankelijkheid van het buitengebied. Ze vindt dat Toerisme Vlaanderen een permanente promotiecampagne moet voeren.

Het Vlaams Belang heeft tevens een aantal vragen gesteld bij de zestien strategische projecten die in de beleidsnota staan opgesomd. De partij legt de nadruk op de noodzakelijkheid van de inspraak van en het overleg met de verschillende sectoren, met inbegrip van de privé-sector.

Het Vlaams Belang is het niet eens met de afschaffing van de technische comités binnen Toerisme Vlaanderen en vindt de beleidsnota op dit vlak te vaag. Tegelijkertijd heeft de partij de minister om zijn visie op het toeristisch gebruik van de onbevaarbare waterwegen gevraagd en op de stroeve communicatie tussen Toerisme Vlaanderen en de provincies gewezen. Vervolgens heeft het Vlaams Belang een oproep gelanceerd om meer aandacht aan het Duits en Brits fronttoerisme op de sites rond Ieper en Diksmuide te besteden.

De heer Sintobin heeft de minister gevraagd hoe hij de oprichting van nieuwe Vlaamse Huizen in het buitenland binnen de Vlaamse Regering zal verdedigen. Hij heeft tevens gevraagd hoe het nu zit met de Belgische buitenlandse kantoren van Toerisme Vlaanderen, zoals de kantoren in Tokyo en in New York.

Net als alle andere partijen, heeft het Vlaams Belang vragen over het kustactieplan gesteld. De noodzaak van dit plan is besproken.

Het Vlaams Belang vindt een herziening van het decreet op de logiesverstreckende bedrijven noodzakelijk. De partij is ervan overtuigd dat elke vorm van logiesverstrecking, ongeacht de aard en de capaciteit, aan een vergunningsplicht moet worden onderworpen. Hierbij is tevens de vraag gesteld hoe het momenteel zit met de implementatie van de specifieke labeling- en vergunningsprocedure voor het plattelandstoerisme.

Verstreken

Tot slot heeft het Vlaams Belang aandacht besteed aan het statuut van de reisbureaus, aan initiatieven inzake het toeristische aspect van de zeevisserij, aan de vzw Kenniscentrum Toerisme en Horeca en aan het belang van de toeristische promotie van het bouwkundig erfgoed aan de Vlaamse kust.

De N-VA is van mening dat de beleidsnota een coherente visie bevat, en beter is dan de nota van de vorige minister. De heer Loones drukte zijn tevredenheid uit en zei dat de synergieën belangrijk zijn.

De N-VA betreurt ook dat de Europese ondersteuning dreigt te verminderen. Tijdens de vorige legislatuur is de inbreng van Toerisme Vlaanderen in het kustactieplan 2 door de EU gemultipliceerd. Het wegvallen van deze steun dreigt alle betrokkenen zuur op te breken.

Volgens de heer Loones zijn de grondslagen van de nota belangrijk. Voor de N-VA-fractie gaat het niet om een nieuwe visie, maar om een evolutie van 'sea, sun and sand' naar onder andere 'leisure and landscape'. De heer Loones pleitte voor een meerwaardetoerisme. De N-VA wil ook een correcte houding ten opzichte van de autocarsector en de reisbureaus.

De fractie vertrekt van het kwaliteitsproduct Vlaanderen en gelooft sterk in de uitvoerbaarheid van deze beleidsnota. Toerisme moet worden beschouwd als een volwaardig beleidsdomein, waarbij uiteraard de kustregio's van belang zijn.

In de beleidsnota verdient scholing meer aandacht. Er werd verwezen naar het kenniscentrum, en de oproep werd gelanceerd om te zoeken naar een West-Vlaamse locatie. Daarnaast werd ook het belang van e-toerisme onderstreept.

Volgens de N-VA komen het evenementenfonds, de gemeentelijke toerismefunctionarissen en kwaliteitszorg iets te weinig aan bod in de beleidsnota. Ten slotte bevat de nieuwe beleidsnota voldoende stof voor toekomstige discussies in de commissie voor Toerisme.

De sp.a-spirit-fractie is tevreden met de nadruk op kwaliteit. De nota bevat ook een goede beschrijving van de omgevingsfactoren en de randvoorwaarden.

De heer Caron pleit voor betere criteria voor de subsidiëring van productontwikkeling. Het is positief dat er aandacht is voor de uitbouw van het Vlaams toerisme in Brussel.

Volgens de heer Caron is de kust gekwetst, maar dan op het vlak van architectuur en natuur. In de beleidsnota is de minister hierover iets te voorzichtig. Het erfgoed moet beter worden gewaardeerd en toeristisch meer worden uitgespeeld. Ook platelands- en hoefvetoerisme zijn belangrijk.

Ten slotte is de heer Caron bezorgd over de mobiliteitskwestie en de te verbeteren bereikbaarheid van de kust.

De CD&V-fractie benadrukt dat het economische belang van de toeristische sector groeit, maar dat dit te weinig aan bod komt in de beleidsnota. De minister zal in de toekomst hierover cijfermateriaal verzamelen. Het is positief dat toerisme werd overgeheveld naar de commissie Buitenlands Beleid.

CD&V is van mening dat blijvend moet worden geïnvesteerd in Groot-Brittannië. Het land komt nu op de tweede plaats, terwijl het in Duitsland en Nederland op de eerste plaats komt. Ook de ontwikkeling van de zeevisserij blijft belangrijk op toeristisch vlak.

Er moet meer promotie voor Vlaanderen gevoerd worden in het buitenland. Citytrips naar kunststeden moeten mogelijk zijn. Voor CD&V moet Vlaanderen meer in toeristische brochures in het buitenland worden opgenomen.

In de beleidsnota Toerisme is de link met de EU wat zwak uitgewerkt. Ook de fysieke toegankelijkheid van de toeristische infrastructuur is belangrijk. Op dit vlak kunnen nog extra inspanningen worden geleverd, zeker ook door de MIVB en de NMBS.

In de beleidsnota wordt de sociale kaart getrokken. Dit is een niet te onderschatten element, maar het is nog niet duidelijk hoe de minister dat in de praktijk zal omzetten. De CD&V-fractie dringt aan op 'toerisme voor allen'. De maatregelen die decretaal werden vastgelegd, moeten prioritair worden uitgevoerd.

Participatie voor kansarmen moet ook aan bod komen op toeristisch vlak. De koppeling tussen

Verstreken

Toerisme en Ontwikkelingssamenwerking was in de beleidsnota nog niet duidelijk, maar ondertussen hebben we van de minister al wat meer uitleg gekregen over zijn visie daaromtrent. Dat Brussel een toegangspoort is om Vlaanderen te ontdekken, is logisch, maar er zou meer informatie moeten komen op de luchthaven van Zaventem, waar op dit ogenblik alleen maar aandacht wordt besteed aan Wallonië en Brussel.

De kunststeden moeten worden gepromoot, maar er moet ook een omgekeerde reflex komen: er kan een gezonde wisselwerking en een win-winsituatie ontstaan als vanuit de kunststeden het kusttoerisme wordt gepromoot en aan de kunststeden gelinkt. Televisie moet verder ingeschakeld worden, want programma's als 'Vlaanderen Vakantieland' blijven belangrijk.

We hebben niets teruggevonden over de functie van de regionale luchthavens en het eventueel toeristisch belang ervan. Zo is het stijgend chartertoerisme op de regionale luchthaven van Oostende van belang. Ik zie minister Van Mechelen instemmend knikken, wat deugd doet. Een betere aansluiting met de HST-treinen is belangrijk.

Het kustfietsnetwerk kan beter worden uitgewerkt, ook op het vlak van de veiligheid. Het natuurtoerisme in de Kempen en Limburg is absoluut belangrijk, hoewel ik als kustbewoner tegen mijn eigen winkel spreek, maar de minister blijft deze regio's verder ondersteunen. Het is jammer dat er geen gids voor vakantiewoningen bestaat; Toerisme Vlaanderen gebruikt hiervoor enkel de digitale weg.

Er was even een polemiek over de benaming Belgische of Vlaamse kust. Wat vooral telt, is of de toeristen de weg vinden naar de kust. Dat de kust als Vlaamse kust wordt gepromoot, daar heeft de volledige commissie niets op tegen. Deze regio wordt immers gepromoot zoals de costa's in Spanje, die ook per regio worden bekeken.

In de beleidsnota is bijna niets te zien over het toeristisch vergunningenbeleid. Er is wel sprake van het opstellen van een kaderdecreet en een herclassificatie van de logiesvormen, waarbij er volgens CD&V rekening moet worden gehouden met comfort, belevingswaarden en omgevingsfactoren.

Sectorcomités en technische comités in Toerisme Vlaanderen blijven belangrijk. De fractie pleit voor een overleg met de minister-president inzake het evenementenbeleid.

Het idee van vrijetijdswinkels moet beter worden uitgewerkt. Een samenwerking met andere beleidsdomeinen blijft ook hier noodzakelijk. Een inventaris van de reglementeringen van Ruimtelijke Ordening en Milieu is eveneens van belang, denk maar aan de campings.

Al bij al vindt de CD&V-fractie de beleidsnota positief, maar ze heeft een aantal vragen bij de concrete invulling ervan.

De heer Van Nieuwenhuysen had het over het gebrek aan informatie over Vlaanderen op de luchthaven van Zaventem. Een bedenking die buiten het bestel van de bespreking viel, was dat het Waalse Gewest de jongste tijd allerlei initiatieven in Voeren subsidieert.

De heer Maes wil elk toeristisch initiatief ondersteunen. De sp.a-fractie is voorstander van één topevenement per jaar, vindt het positief dat cultuurtoerisme in de lift zit en meent dat de diverse projecten moeten worden ondersteund. De heer Maes stemt in met het voornemen om een netwerk van vrijetijdswinkels uit te bouwen. De sp.a-fractie is tevens voorstander van het fietsplan dat in de beleidsnota van de minister is opgenomen en vindt meertaligheid, gastvrijheid en fysieke en sociale toegankelijkheid belangrijk.

De heer Maes gaf enkele kritische bedenkingen. We moeten volgens hem waakzaam blijven over het duurzaam toerisme waarbij de kampeersector van belang is.

Er wordt getwijfeld aan de intenties van de minister inzake het kustactieplan. De minister heeft hierop geantwoord dat dit tijdens de volgende commissievergadering zeker ter sprake zal komen en dat er gedetailleerd over zal kunnen worden gedebatteerd. De sp.a neemt een strikte houding aan ten aanzien van openluchtrecreatieve bedrijven en wil het hoevertoerisme opnieuw aanzwengelen.

Mevrouw Hoebeke van de VLD had enkele kritische bemerkingsen. Toerisme wordt jammer genoeg niet vermeld in het regeerakkoord. Ik sluit me hierbij aan in eigen naam, het is immers een belangrijk

Verstreken

beleidsdomein. Het begrip duurzaamheid wordt volgens de VLD nergens op een duidelijke manier gedefinieerd. Er gaat te weinig aandacht naar de privé-sector en het opentrekken van de markt. Toerisme moet als een bedrijfstak worden gezien. In de beleidsnota wordt weinig verwezen naar de samenwerking met andere beleidsdomeinen, aldus mevrouw Hoebeker. Ze mist in de strategische doelstellingen ook het aspect van het vergroten van de tewerkstelling. Er werd ook gesproken over het e-toerisme.

De minister heeft heel duidelijk geantwoord op de diverse vragen. Hij blijft overtuigd van de noodzaak van overleg. Hij verheugde zich over de kwaliteit van de gevoerde besprekingen. Hij hoopte dat parlement en regering een constructieve dialoog zullen kunnen blijven hebben, daar hij veel belang hecht aan de maatschappelijke draagkracht van toerisme. Hij riep alle politici op zich bezig te houden met toerisme. Ook moeten de publieke en de privé-sector nauw kunnen samenwerken terzake. *(Applaus)*

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, ik zou me er natuurlijk gemakkelijk van af kunnen maken en verwijzen naar het uitvoerige verslag van de verslaggever, maar ik krijg niet elke week de kans op dit spreekgestoelte te staan. Ik zal dus toch maar gebruik maken van mijn spreekrecht.

De beleidsnota Toerisme werd inderdaad uitvoerig en gedetailleerd behandeld in de commissie. Ik wil me vandaag dus niet beperken tot deze nota, maar zou het toerisme in Vlaanderen ruimer willen benaderen. Dit beleidsdomein wordt in het Vlaams Parlement onterecht soms bekeken als het kleine broertje en het kneusje van de beleidsdomeinen. Het wordt nog altijd niet voor vol aangezien. Ook tijdens de eerste maanden van deze nieuwe zitting kreeg het niet de politieke aandacht die het verdient. Dat bewijst het te beperkte budget.

Nochtans is deze onderschatting geheel onterecht. De economische en sociale impact van het toerisme in Vlaanderen kunnen in de toekomst alleen maar toenemen en met de toename van de vrije tijd en de vele verplaatsingsmogelijkheden wordt

toerisme een steeds belangrijkere economische activiteit. Daarom is mijn pleidooi hier vandaag in de eerste plaats ook ingegeven vanuit onze bekommernis voor de nog steeds tanende tewerkstelling in Vlaanderen. Inspanningen voor het toerisme zijn immers meteen ook inspanningen voor de tewerkstelling. Tijdens de voorbije jaren groeide het aantal jobs in de toeristische sector, wat in deze economisch moeilijke tijden van het verlies van ontelbare banen en talloze faillissementen niet zo evident is. De toeristische sector telt inmiddels meer banen dan bijvoorbeeld de chemische industrie of de ziekenhuizen. Het gaat nu al om ongeveer 110.000 banen. De sector is ook niet onbelangrijk om laaggeschoolden werk te verschaffen. Verder is er ook de zekerheid dat toeristische bedrijven niet delokaliseren.

Net zoals de heer Verstreken durf ik hier vandaag dan ook met aandrang vragen, mijnheer de voorzitter, dat alle fracties in het Vlaams Parlement het beleidsdomein toerisme vanaf nu echt ernstig zouden nemen en dat de commissie voor Toerisme zich in de toekomst niet zou beperken tot een gezellig West-Vlaams onderonsje. Hoe meer Vlaamse parlementsleden zich immers bezighouden met dat beleidsdomein, geachte leden, hoe meer politiek belang er in dit parlement aan wordt gehecht.

Als nieuweling heb ik de voorbije maanden ook vastgesteld dat sommige ministers hun beleidsnota als een soort van geschenkendoos zien. Ook de vorige minister van Toerisme durfde zich daar, onder andere met het Kustactieplan, wel eens aan te bezondigen. Maar positief ingesteld als we zijn, wil het Vlaams Belang de nieuwe minister van Toerisme tijdens het begin van deze zittingsperiode het voordeel van de twijfel gunnen. Onze fractie zal minister Bourgeois vooral beoordelen op basis van concrete beleidsdaden.

In de beleidsnota Toerisme vormen zestien strategische projecten de kern van het toerismebeleid voor de komende jaren. De invulling en uitvoering van dit beleidsplan zullen enkel gecontroleerd kunnen worden aan de hand van concrete beleidsdaden en het realiseren van de strategische keuzes uit het beleidsplan.

Vijf jaar geleden werd voor het eerst een beleidsnota Toerisme ingediend. De huidige beleidsnota getuigt net als de eerste van veel ambitie. Voor onze fractie schuilt de uiteindelijke toetsing van

Sintobin

het beleid evenwel in de uitvoering van deze plannen en voornemens. Daarom, net zoals tijdens de bespreking in de commissie en in afwachting van concrete beleidsdaden, laat onze fractie zich ook hier vandaag gematigd positief uit over de beleidsnota Toerisme.

Het Vlaams Belang is natuurlijk voorstander van een duurzaam en kwaliteitsvol toerisme. Natuurlijk vindt ook het Vlaams Belang dat de Vlaamse kust de hoofdtroef moet blijven van het toerisme in heel Vlaanderen. Natuurlijk moeten nieuwe projecten in het kader van het kustactieplan een toeristische meerwaarde creëren. Natuurlijk moeten Brussel en de kunststeden door Vlaanderen sterker geprofileerd worden. Natuurlijk is het Vlaams Belang verheugd dat Vlaanderen als aparte toeristische bestemming wordt gevaloriseerd. En ten slotte: natuurlijk is het Vlaams Belang gelukkig dat minister Bourgeois stelt dat er voortaan alleen nog sprake is van de Vlaamse en niet langer van de Belgische kust.

Niettegenstaande dit gematigd optimisme nam het Vlaams Belang bij de bespreking van de beleidsnota Toerisme in de commissie uitvoerig het woord. Onze fractie formuleerde toen terecht heel wat kritische opmerkingen en vragen over de beleidsnota. Het korte tijdsbestek dat mij hier vandaag werd toegemeten, laat mij echter niet toe om er opnieuw gedetailleerd op in te gaan. Bovendien heeft de heer Verstreken het meeste al verteld. (*Gelach*)

Toch doen we vandaag deze belofte: tijdens de komende maanden en jaren zal het Vlaams Belang nog meer dan in het verleden het beleid van de minister van Toerisme, kritisch waar het moet en opbouwend waar het kan, van nabij blijven volgen. Als u het mij echter toestaat, mijnheer de voorzitter, wil ik vandaag toch nog kort even ingaan op enkele specifieke accenten die we in onze motie hebben willen leggen.

Uit de bespreking van de beleidsnota Toerisme in de commissie heb ik kunnen opmaken dat ook de meerderheidspartijen pleiten voor een gewaarborgde inspraak en overleg met de privé-sector. Ook de meerderheidspartijen vragen de Vlaamse Regering onverwijld een kaderdecreet in te dienen bij het Vlaams Parlement voor alle vormen van logies. Ook de meerderheidspartijen erkennen het econo-

mische belang van het hoeve- en plattelandstoerisme en zijn vragende partij voor een uitgewerkte marketingstrategie. Ook de meerderheidspartijen pleiten ervoor dat de Vlaamse Regering het decreet toerisme voor allen op een kwaliteitsvolle manier zou uitvoeren met een grotere aandacht voor de betrokkenheid van de toeristische sector en samenwerking met de jeugdsector.

Mijnheer de voorzitter, dit alles in overweging nemend, ben ik ervan overtuigd dat ook de collega's van de meerderheid onze motie zullen goedkeuren. Hoewel, er is natuurlijk nog altijd het vijfde punt van onze motie, betreffende de Vlaamse kust. Op dat punt wil ik de verslaggever toch tegenspreken. Tijdens de bespreking van de beleidsnota in de commissie lieten verschillende collega's van de meerderheidspartijen blijken dat ze niet echt wakker liggen van de naamgeving 'Vlaamse kust'. Eén collega noemde zich zelfs 'een Vlaams volksvertegenwoordiger aan de Belgische kust'. Daarmee gaan alle coalitiepartners van minister Bourgeois regelrecht in tegen de koers die de minister wil varen en wordt een van de belangrijkste uitgangspunten van zijn visie op de promotie van onze kust ongegeneerd onderuitgehaald.

Het Vlaams Belang steunt, wat betreft de Vlaamse kust, ten volle minister Bourgeois en ik durf te hopen dat ook de N-VA-fractie haar eigen minister steunt en dit, tegen alle zwijgakkorden in, ook duidelijk zal laten blijken in haar stemgedrag deze namiddag. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer Sintobin, het is nogal kras dat u deze hoop uitdrukt. Misschien is het verschil tussen uw visie en de onze dat wij, en ikzelf in het bijzonder, de benaming Vlaamse kust niet alleen zien als een bevestiging van de Vlaamse identiteit of als een punt waarover de discussie onder de meerderheidsfracties of onder om het even welke participanten aan het toeristisch bedrijf kan worden aangewakkerd.

Wij zijn ervan overtuigd dat de benaming 'Vlaamse kust', een veel zinnvollere en kwaliteitsvollere benadering is van dat stuk kust dan het algemene en fade begrip 'Belgische kust'. We volgen buitenlandse voorbeelden. Ook daar wordt de aantrekkelijkheid van regionale elementen en identiteiten uitgespeeld. Wij ijveren al heel lang voor de term.

Loones

Dat gebeurde reeds in brieven van 30 tot 40 jaar geleden, maar ook in het politieke gesprek.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer Loones, de minister kan getuigen dat ik een vraag heb gesteld in de Commissie voor Media over de naamgeving 'Vlaamse Kust' op onze nationale zenders. Ik stel de mijn vraag vanuit dezelfde benadering die u net hebt geschetst. Ik herhaal dat wij op dezelfde golf-lengte zitten, in tegenstelling tot de collega's van CD&V en zeker van sp.a.

Met mijn oproep aan de N-VA-fractie bereikte ik het einde van mijn bescheiden bijdrage aan de discussie. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, collega's, in verband met de benaming van onze kust, heb ik letterlijk gezegd dat wij daarover geen polemiek wensen, want daar heeft niemand baat bij, zeker de toeristische sector niet.

Bij de tweede bespreking hebben we gesteld dat we de visie van de minister perfect kunnen volgen. De heer Loones maakt terecht de vergelijking met het buitenland. Zo worden ook de Spaanse costa's met hun regionale naam gepromoot. We hebben daar absoluut geen probleem mee, we staan achter de visie van de minister.

Het strategisch beleidsplan ziet er heel goed uit. Er werd methodisch tewerk gegaan. De omgevingsanalyse werd goed uitgewerkt en gestaafd met het nodige cijfermateriaal. De vraag is of de actieplannen zullen worden uitgevoerd. We zijn benieuwd.

Het is positief dat de minister de banden met de privé-sector opnieuw wenst aan te halen, zeker na het omvormen van Toerisme Vlaanderen tot een IVA, want daarbij werden de privé-partners praktisch buitenspel gezet. Deze kentering in de denkwijze van de minister is daarom bijzonder positief. We bevelen aan om te blijven werken met de technische comités of met werkgroepen die meer doen dan praten alleen.

De kunststeden, inclusief een aantal projecten, mogen niet over het hoofd worden gezien. Een

aantal kuststeden zijn bovendien ook kunststeden. De wisselwerking is van belang.

Ook het sociaal-economisch belang van het toerisme krijgt opnieuw een plaats in de beleidsnota. Het economisch aspect van toerisme wordt vaak niet naar waarde geschat. De ontsluiting van de informatie hierover is zeker belangrijk.

In het buitenland promotie voeren voor Vlaanderen als vakantiebestemming blijft van belang, net als de regionale luchthaven. Ik meen dat we te weinig lobbywerk verrichten om op de buitenlandse markten extra toeristen te lokken.

In de beleidsnota wordt wat te weinig aandacht besteed aan het toeristisch vergunningenbeleid. De minister heeft het over een kaderdecreet voor alle logiesvormen en over een herclassificering. Dat lijkt ons een erg ruime opdracht. Bovendien werd de hotelsector pas doorgelicht. Hetzelfde geldt voor de campings. De sector zal wellicht niet blij zijn met nieuwe erkenningsvoorwaarden. We zijn veeleer voorstander van een kwaliteitscontrole op het vlak van service, onthaal en scholing. Ook kleine hotels moeten een kans krijgen.

In de beleidsnota wordt ook de sociale kaart getrokken. Toerisme in Vlaanderen moet toegankelijk worden voor iedereen zodat elke Vlaming kan genieten van een vakantie. Dat is een strategische doelstelling. We zijn benieuwd hoe deze doelstelling concreet zal worden gerealiseerd.

Mijnheer de minister, u krijgt in elk geval de volle steun van de CD&V-fractie. We wensen u heel veel succes. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, hoewel toerisme geen afzonderlijk item geworden is in het regeerakkoord, willen wij benadrukken dat toerisme in feite allesomvattend is. Toerisme is onlosmakelijk verbonden met zowel economie als cultuur, sport, monumentenzorg, ecologie, natuur, ruimtelijke ordening en mobiliteit. Daarom vraagt toerisme een specifieke aanpak. Bij de uittekening van het beleid mogen we de enorme impact van de andere sectoren niet vergeten.

Demeulenaere

Een volwaardig toerismebeleid kan alleen worden gerealiseerd als de andere beleidsdepartementen rekening houden met het aspect toerisme. Overleg tussen de ministers die zijn betrokken bij toeristische aangelegenheden – dus eigenlijk met zo ongeveer alle Vlaamse en federale ministers – is noodzakelijk om een degelijk kader voor een gunstige toeristische ontwikkeling te scheppen.

Het is bovendien positief dat de beleidsbrief de samenwerking met alle toeristische actoren als één van de vier grote sporen van het toerismebeleid stelt. Naast de Vlaamse overheid en Toerisme Vlaanderen zijn er tal van toeristische actoren actief. Het is een meerwaarde voor het beleid om deze actoren, zowel in de publieke sector als in de privé-sector, te betrekken bij de uittekening van het beleid. In het bijzonder vraagt de VLD aandacht voor het opzetten van verbanden van PPS.

De drie andere sporen van het toerismebeleid, namelijk duurzame ontwikkeling, kwaliteit en administratieve vereenvoudiging, dragen onze goedkeuring weg. Het is positief vast te stellen dat deze sporen een duidelijke voortzetting zijn van het beleid. Het zijn elementen waar de VLD al lang voor ijvert. Het is de taak van de overheid om de voorwaarden te scheppen voor een duurzaam en kwaliteitsvol toerisme. Over duurzaam toerisme werd al veel nagedacht en gepraat. De tijd is rijp voor de uiteindelijke implementatie van die strategieën.

Ook voor administratieve vereenvoudiging heeft de VLD steeds geijverd en dat zal ze blijven doen. Efficiënt toeristisch ondernemen moet in het beleid voorop staan. Zo moeten onder meer de vergunings- en subsidiëringsprocedures vereenvoudigd worden. Ik denk in het bijzonder aan het uitwerken van een kaderdecreet voor alle logiesvormen. Naast een verregaande administratieve vereenvoudiging moet ook het handhavingsbeleid worden geoptimaliseerd. Zoals de beleidsnota zegt, moeten taken en bevoegdheden nog worden verduidelijkt en moet een systeem van administratieve sanctionering worden uitgewerkt.

Kwaliteit vormt de rode draad in deze beleidsnota. Ze draagt dan ook niet voor niets de titel Kwaliteitswerk voor een Kwaliteitsbeleving van Bestemming Vlaanderen. Vlaanderen verder ontwikkelen

en profileren als een kwaliteitsbestemming is een hoofddoelstelling. Vlaanderen op de wereldkaart plaatsen is de uitdaging. Mijnheer de minister, we vragen dan ook om dringend werk te maken van het Vlaams imago in het buitenland. In dit kader vragen we initiatieven te nemen, en acties in het buitenland op elkaar af te stemmen.

De voorbije jaren is in het toerismebeleid heel wat aandacht besteed aan de kustactieplannen. Het derde kustactieplan zet de continuïteit van de maatregelen gegarandeerd tot 2009 verder, wat op zich positief is. De kust is immers veruit de belangrijkste regio van Vlaanderen. Afgelopen jaren werd heel wat geïnvesteerd in verschillende projecten, waardoor de kwaliteit en het imago van de kust als vakantiebestemming aanzienlijk verbeterde.

We zijn bezorgd over de objectiviteit bij de selectie van de projecten in dit kader die, ondanks de decretaal bepaalde selectiecriteria, in het verleden ruimte liet voor subjectiviteit, en dat kan de bedoeling niet zijn. De objectiviteit bij de selectie van de projecten in het kader van het derde kustactieplan en de transparantie en objectivering van de beschikbare middelen zijn essentieel. Toerisme houdt niet op waar de kust en de kunststeden eindigen. Elk stukje Vlaanderen verdient de nodige aandacht, ook op toeristisch gebied.

Belangrijk binnen het toerismebeleid is het IVA Toerisme Vlaanderen. Toerisme Vlaanderen is uitgegroeid tot een volwaardig agentschap, het enige dat een sturende en stuwende rol speelt in het toerismebeleid. Het is essentieel dat Toerisme Vlaanderen zich verder efficiënt en professioneel ontwikkelt zodat het wordt erkend als een referentieorganisatie voor het toerisme in Vlaanderen. We vragen dan ook met aandrang om de concrete aandachtspunten in de beleidsnota uit te voeren.

Ik blijf dus benadrukken dat de aandacht voor de verdere uitbouw van het e-toerisme primordiaal is. Nieuwe ontwikkelingen in de maatschappij stellen verdergaande eisen aan het e-toerisme. Bijzondere aandacht is nodig voor het gebruik van on-line-toepassingen bij de ontsluiting van ons toeristisch product.

De kritische succesfactor 'investeren in een specifieke aanpak voor Brussel binnen het Vlaams toerismebeleid' draagt onze goedkeuring weg. De internationale bekendheid van onze hoofdstad

Demeulenaere

Brussel moet een hefboom zijn voor de ontwikkeling en de promotie van het Vlaams toeristisch product. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, we willen dat toerisme prominent aanwezig is in het beleid. Het is pas sinds 1999 dat de Vlaamse Regering een minister heeft van wie de titulatuur uitdrukkelijk Toerisme vermeldt. Mijnheer de minister, we verwachten dat u zich als een minister van Toerisme zult gedragen, en niet als een minister die ook toerisme in zijn bevoegdheidssfeer heeft. We zullen u daarin steunen.

Toerisme is belangrijk. Het is recreatie, cultuur, commercie en reizen om te leren. Toerisme draagt bij tot de uitstraling, de bekendheid en de perceptie van Vlaanderen. Toerisme is geen traditionele industrie, het is vaak innovatief en heeft een belangrijke economische impact. Het is ook een arbeidsintensieve sector, met een netwerk van kleine en middelgrote ondernemingen. Toerisme is van lokaal, regionaal en internationaal belang. Kortom, het toerisme is alles en heeft verbindingen met alle beleidsdomeinen. De beleidsnota zelf is een goed werkstuk. Het omvat een uitstekende status quaestionis, een reeks doelstellingen, kritische succesfactoren en concrete aandachtspunten.

Mijnheer de minister, in uw beleidsnota staan veel zaken die ons charmeren en die onze fractie graag wil ondersteunen. We zijn tevreden over de nadruk die in de beleidsnota wordt gelegd op kwaliteit. De tijd dat men bij het woord toerisme automatisch dacht aan zee, zand en zon, ligt gelukkig achter ons. De beleidsnota gaat verder op een breder pad waarbij de nadruk wordt gelegd op de kwaliteit van het toeristisch gebeuren. Daarom willen we jaarlijks minstens één topevenement in Vlaanderen. Cultuurtoerisme zit in de lift en is dan ook een ideale kapstok voor die kwalitatieve ontwikkeling.

De afgelopen jaren is duidelijk geworden dat evenementen zoals Beaufort 2003, Eurosail in Antwerpen, Brugge 2002, het Filmfestival in Gent, enzovoort, een internationale uitstraling kunnen hebben voor Vlaanderen. Deze evenementen zijn

belangrijk voor het toerisme. Kwaliteitsvolle cultuurtoeristische projecten met een lage drempel kunnen het imago van Vlaanderen in binnen- en buitenland vernieuwen en versterken en veel nieuw publiek op de been brengen.

Wij zijn ook tevreden met een ander initiatief uit uw beleidsnota, namelijk het opzetten van een netwerk van vrijetijdswinkels. De naam is omgedoopt tot In&Uit. Het wordt één vrijetijdsloket voor bewoners en bezoekers. Het is een sectoroverschrijdende onthaalservice voor het volledige vrijetijdsaanbod. Wij hopen, mijnheer de minister, dat van bij de start een goede samenwerking mogelijk is met de collega-ministers, vooral die van Cultuur, en met de betrokken lokale besturen.

Voorts hebben we grote verwachtingen over het recreatief fietsplan. Het Fietsplan Vlaanderen moet ervoor zorgen dat Vlaanderen zich verder ontwikkelt als fietsregio. Ook ons wielervedgoed met in de eerste plaats de Ronde van Vlaanderen moet een prominente plaats krijgen in het fietsplan. Wij willen ook de nieuwe trends ondersteunen. De vermindering van de sociale lasten, het eenvoudiger maken van de reglementering en een concreet handhavingsbeleid via een administratieve betuuging lijken ons een goed vooruitzicht.

Dit is wellicht de gelegenheid om de regelgeving over toerisme, die niet altijd even transparant is, eens grondig onder de loep te nemen. Deze sector heeft last van regelnevelij. Het lijkt me dan ook een mooie uitdaging voor een minister die eveneens bevoegd is voor administratieve vereenvoudiging.

Alles wat bijdraagt tot een grotere gastvrijheid, het verhogen van de fysieke en sociale toegankelijkheid en de aandacht voor het plattelandsbeleid en het hoefetoerisme, zijn voor ons pluspunten. We hopen dat de intrinsieke waarde ervan, met respect voor de landschappelijke en de natuurwaarden, wordt ondersteund. Uiteraard staan we ook positief tegenover de uitbouw van het Vlaams toerisme in Brussel.

Het spreekt voor zich dat we ook een aantal kritische bedenkingen hebben bij deze beleidsnota. We moeten waakzaam blijven bij het promoten van duurzaam toerisme. Ik denk daarbij aan het gebruik van de open ruimte en aan de grote uitdagingen die de kampeersector op zich ziet afkomen.

Caron

Verder verwijs ik naar het plattelands- en hoevetourisme en de druk op de open ruimte, en aan de herziening van het decreet op logiesverstrekkende bedrijven.

Wij fronsen ook onze wenkbrauwen als we uw intenties lezen in verband met het kustactieplan. Het kustactieplan levert goede resultaten op. We zullen de nieuwe teruggeschroefde opties van het kustactieplan dan ook kritisch bekijken.

Voorts willen wij een strikte houding inzake openlucht recreatieve bedrijven en hebben wij geen enkele mededogen voor de wantoestanden van de illegale campings.

Mijnheer de minister, op een aantal terreinen mag het wat meer zijn. Zo willen we dat er betere criteria komen voor de subsidiëring van productontwikkeling. Ook inzake 'Toerisme voor Allen' mag het ietsje meer zijn.

Wij stellen ook vast dat u zich niet echt engageert in de architecturale en ecologische waarden van onze kust. Hoe men het ook bekijkt, de kustlijn is gekwetst zowel op het vlak van architectuur als natuur. In de beleidsnota is uw bezorgdheid daarover wel heel voorzichtig verwoord. We zouden dit graag wat meer beklemtoond zien. Het herstel en de evolutie van die domeinen kan ook heel wat nieuw publiek naar onze kust lokken of mensen terugbrengen die er gedurende jaren niet meer zijn geweest. Als vroeger met de eigenheid van beide rekening zou zijn gehouden, dan zou de kust nu niet opgescheept zitten met al die lelijke appartementenblokken en zouden we van nog veel meer prachtige duinengebieden kunnen genieten.

Mijnheer de minister, ik weet dat mobiliteit niet meteen onder uw bevoegdheid valt, maar de mobiliteitsproblemen raken echter wel rechtstreeks het toerisme. Ik wil graag één aspect aanraken. Het verdwijnen van de ferryverbindingen en de slechte aansluiting van de HST-treinen op de Vlaamse toeristische centra, met inbegrip van de kust, zijn en blijven een probleem. Sinds jaar en dag ontbreekt er een efficiënte transportverbinding tussen de metropool Rijsel en de kust, Brugge en het hinterland. De Eurostartreinen uit Engeland houden halt in Rijsel. Er is niet gezorgd voor een adequate verbinding.

Mijnheer de minister, ik zal even mijn collega, de heer Maes parafraseren. Hij stelde dat niemand wakker ligt van de naam Vlaamse of Belgische kust, zolang de toeristen maar komen. Maar indien u kunt zorgen voor 250 dagen mooi weer per jaar, wil hij graag de naam wijzigen in Vlaamse kust. Hij is dan wel een Vlaams volksvertegenwoordiger die woont aan de Belgische kust, ikzelf woon in het Vlaamse hinterland. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik wil beginnen met een eresaluut uit te brengen aan de vorige minister van Toerisme. Voormalig Vlaams minister Landuyt heeft Toerisme op de beleidskaart gezet. Mijnheer de minister, ik heb dat ook gezegd bij de bespreking van uw beleidsnota in de commissie. De vorige nota was een indrukwekkend document. Vlaanderen had ook voor de eerste keer een minister van Toerisme. De kritische benadering ging over de uitvoering van het document.

Mijnheer de minister, uw document is even ambitieus. Misschien zijn de doelstellingen wat realistisch. U wordt daartoe waarschijnlijk genoopt omwille van financiële redenen. Er is niet enkel minder geld op het Vlaams niveau, daarnaast valt ook nog de multiplicator van de Europese fondsen weg.

De heer Caron had het over de drie Z's: zee, zand en zon. U schrijft zich in in wat internationaal als kwaliteitsbenadering wordt gezien van toerisme, namelijk de drie S'en: sea, sand and sun. Uiteraard is ook de taal van de wetenschappelijke literatuur over het toerisme het Engels. Daarin wordt gesproken over de drie L'en: lore, leisure and landscape. Het is vooral over de drie S'en dat er bij uw voorganger zinspelingen werden gemaakt.

Toerismebeleving heeft ook te maken met internationale solidariteit. Ik heb dat ook gezegd bij de bespreking in de commissie, nog voor er van de tsunamiramp sprake was. Ondertussen werden we daar daadwerkelijk mee geconfronteerd. Toerisme mag vanuit die verschillende belevingen niet worden onderschat.

Gaat het nu om cultuur of economie? Uiteraard is het een mengeling van beide. Dat brengt met

Loones

zich mee dat er enerzijds vanuit het kwaliteitsmerk maar anderzijds ook vanuit de economische noodwendigheid eenzelfde naam moet worden gebruikt. Het stoort me eindeloos dat we in de toeristische publicaties met die dualiteit worden opgescheept. De ene keer hebben we het over de Belgische en de andere keer over de Vlaamse kust. Het wordt hoe langer hoe moeilijker om een keuze te maken. Ook dit is ondertussen een symbooldossier geworden. Ik betreur dat.

Mijnheer de minister, ik wil het nog even hebben over twee elementen. Er is enerzijds de verbinding tussen toerisme en natuur en anderzijds de verbinding met het erfgoed. Er moet veel meer worden gezorgd voor een verbinding met de natuur. We hebben in Vlaanderen twaalf bezoekerscentra. We kunnen een soort natuurtoerisme ontwikkelen in veel nauwere samenwerking met de minister van Leefmilieu. Natuurlijk moet de toegankelijkheid van de natuurgebieden vergroten, maar er moet ook oog zijn voor natuur- en milieueducatie. Ik leg ook de link met natuurgebonden recreatie. Ik heb een zeer interessante nota gelezen van NautiV die werd opgesteld in samenwerking met Binnenvaart Vlaanderen. Daarin staat dat naast de elementen wandelen en fietsen, ook het element water moet worden toegevoegd aan de toeristische en recreatieve sector. Daar zit veel in. De tijd ontbreekt me om de hele nota voor te lezen, maar ik wil er uw aandacht op vestigen.

Een laatste element is het erfgoed. We worden geconfronteerd met een uitermate praktisch dossier inzake het erfgoed van Wereldoorlog I. Er zijn al heel wat vragen en interpellaties gesteld over de doortrekking van de A19. U zult uw eigen plaats in dit debat moeten vinden. U moet de beschermer zijn van het erfgoed, zowel om principiële als toeristische redenen. Ik merk dat Westtoer ook dat standpunt heeft ingenomen. Ook N-VA verkiest zachte infrastructuur boven de harde. Dit stuk Vlaams erfgoed in de Westhoek moet worden beschermd. (*Applaus bij CD&V en N-VA*)

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik zal antwoorden van op mijn plaats. Ik dank de verslaggever voor het uitstekende

de verslag. Dat verlicht mijn taak en laat me toe het debat kort te houden.

De strategische visie in mijn beleidsnota wordt kamerbreed gedragen en dat is belangrijk. Er is grote consensus over de essentie van de zaak en die wil ik niet verstoren. Ik heb natuurlijk andere klemtonen gehoord, maar er is een groot draagvlak. Terecht wordt het belang van toerisme beklemtoond. Er is een groot economisch belang. Toerisme is een groeier op het vlak van tewerkstelling en dat willen we zo houden. We willen er verder een groeisector van maken. Het buitenlandse beleid blijft daarin een buitengewoon grote rol spelen.

Toerisme heeft te maken met zowat alle beleidsdomeinen waarvoor Vlaanderen bevoegd is. Het is een zeer transversale bevoegdheid. Ik hoop het beleid te kunnen bewerkstelligen in samenwerking met mijn collega-ministers. Het is heel belangrijk dat er regeringsbrede aandacht is voor de kwaliteitsbeleving van het aspect vrije tijd.

We hebben drie macroproducten. Sommigen hebben me ervan verdacht dat ik als West-Vlaming alleen oog zou hebben voor de prachtige Vlaamse kust. Ik heb echter ook oog voor onze kunststeden. Deze zijn vooral in het buitenland dé succesfactor.

Wij kunnen er ons niet genoeg bewust van zijn. Het gaat niet alleen om ons prachtig cultureel-historisch erfgoed, veel buitenlanders komen ook af op onze bruisende steden. Zij zoeken een totaalbeleving. De regio's zijn niet alleen belangrijk voor het binnenlandse toerisme, maar ook voor het aantrekken van buitenlandse grensbewoners aan de Duitse, Nederlandse en Franse grens. Wij moeten hier grensoverschrijdend te werk gaan. Ik heb dit punt aangekaart bij mijn Franse collega Bertrand die ik onlangs heb ontmoet. Op het vlak van het fluviale toerisme kunnen immers ook grensoverschrijdende projecten worden opgezet.

Alle diverse onderdelen van het toerisme zijn belangrijk en er moeten evenzoveel impulsen aan worden gegeven. Ik heb nota genomen van alle opmerkingen. Zij liggen in de lijn van de bespreking in de commissie.

In mijn nota wordt veel aandacht geschonken aan de band met Brussel, de toeristische ontwikkeling

Bourgeois

in Brussel en aan de horeca. Het lijkt me nu het ogenblik om aan deze aspecten een concrete invulling te geven.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord?
(*Neen*)

De bespreking is gesloten.

Wij zullen om 16 uur de hoofdelijke stemmingen over de met redenen omklede moties houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14.30 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 13.11 uur.*
